

U Pomponij Mellae Cosmographi Geographia:
Purisciani quoque ex Dionysio Thessalonicensi de
situ orbis interpretatio.

**Pomponij Mellae de orbis situ Liber primus.
Prooemium.**

Orbis situm dicere aggredior impe/
ditum opus et facundie minime ca/
pax. Constat enim fere ex gentium lo/
corumque nominibus: et eorum per/
plexo satis ordine: quem persequi
longa est magis quam benigna materia
Verum aspici tamen cognoscique di/
gnissimum: et quod si non ope inge/
nij orantis: at ipsa sui contemplatio/
ne precium operis attendentium ab/
soluat. Dicam autem alias plura et

exactius. Nunc autem ut quaeque erunt clarissima et strictim ac primo
quidem: quae sit forma totius: quae maxime partes. quo singule mo/
do sint: utque habitent expediam. Deinde rursus oras omnium et
litorea ut intra extraque sunt: atque ut ea subit ac circumluit pelagus:
additis quae in natura regionum incolarumque memoranda sunt.
Id quo facilius sciri possit atque accipi: paulo altius summa repe/
tetur.

Mundi in quattuor partes divisio.

Mune igitur hoc quicquid est: cui mundi celi que no/
men indidimus: unum id est: et uno ambitu se cum/
taque amplectitur. partibus differt. Unde sol oritur
oriens nuncupatur: aut ortus. quo demergitur oc/
cidens vel occasus: qua decurrit meridies. ab aduer/
sa parte septentrio. huic medio terra sublimis cingitur undique mari:
eademque in duo latera: quae hemisphaeria noiant ab oriente divisa

A 2

ad occasum zonis quinque distinguitur. mediam estus infestat. frigus ultimas. Reliquae habitabiles paria agunt anni tempora: verum non pariter. Antiorthones alteram. nos alteram incolimus. Illius situs ob ardorem intercedentis plage incognitus. huius dicens est. Hec ergo ab ortu porrecta ad occasum: et quia sic iacet aliquanto quae ubi latissima est longior: ambitur omnis oceano: quatuor ex eo maria recipit. Unum ab septentrione. a meridie duo: quartum ab occasu: Suis locis illa referentur. Hoc primum angulum nec amplius decem millibus passuum patens terras aperit atque intrat. Tum longe lateque diffusum abigit vaste cedentia littora: iisdemque ex diverso prope cocuntibus adeo in arcum agitur: ut minus mille passibus pateat. Inde se rursus: sed modice admodum laxat: rursusque etiam quae fuit arctius: exit in spacium. Quo cum est acceptum ingens iterum et magnam et paludi ceterum exiguo ore coniungitur. Id omne qua venit: quaque dispergitur / vno vocabulo nostrum mare dicitur. Angustias introitusque venientis nos fretum. greci portum appellat. Qua diffunditur alia alijs locis cognomina acceptat. Ubi primum se coarctat: hellespontus vocatur Propontis: ubi expandit. Ubi iterum pressit: thracicus bosphorus. Ubi iterum effundit: pontus Euxinus. Qua paludi committitur cum merius bosphorus. palus ipsa meotis: Hoc mari et duobus inclivis amnibus Tanai et Nilo in tres partes uniuersum diuiditur. Tanais a septentrione ad meridiem vergens in mediam fere meotidam defluit: et ex diverso Nilus in pelagus. Quod terrarum iacet a freto ad ea flumina ab altero latere Africa vocatur. ab altero Europen. ad Nilum Africa. ad Tanain Europen: Ultra quicquid est Asia est.

Summa Asiae descriptio

¶ Tribus hanc e partibus tangit oceanus ita nominibus ut locis differens. Eous ab oriente. a meridie indicus. a septentrione scythicus. Ipsa ingenti ac perpetua fronte versa ad orientem tantum ibi se in latitudinem effundit: quantum Europe et Africa: et quod inter ambas pelagus unum est:

Inde cum aliquatenus solida processit ex illo oceano quē indicum
diximus arabicum mare & persicum. ex scythico caspium recipit: et
ideo qua recipit angustior. Kursus expanditur & fit tam lata q̄z fue
rat. Deinde cum iam in suum finem aliarumq; terrarum confinia
deuenit: media nostris equoribus excipitur. reliqua altero cornu
pergit ad Nilum altero ad Tanaim. Ora eius cum alueo Nili a/
mnis ripis descendit in pelagus: & diu sicut illud incedit ita sua lit/
tora porrigit. Deinde fit venienti obuiā & primū se ingenti ambi/
tu incuruat. post se ingenti fronte ad bellespenticum fretum exten
dit. ab eo iterū obliquat ad bosphorū: iterumq; ad ponticū latus
curua aditum meotidos transuerso margine attingit. Ipsa gremio
ad Tanaim vsq; cōplexa fit ripa: qua Tanais est. In ea primos ho
minū accipimus ab oriente Indos Seres & Scythas. Seres me/
dia ferme eoz partis incolūt. Indi & Scythę vltima. ambo late pa/
tentes: neq; in hoc tantū pelagus effusi. Spectant enim etiā me
ridiem Indi: oramq; indici maris: nisi q̄ estus inhabitabilem ef/
ficiunt: diu continuus gentibus occupant. Spectant & septentrio/
nem Scythę: ac littus scythicū: Nisi vnde frigoribus arcentur vsq;
ad caspium sinū possident. Indis proxima est ariadne. Deinde
Aria & cedrosis & Persis ad sinum persicum. hunc populi persarū
ambiunt. Illum alterū arabes. Ab ijs: quod in africā restat: ethio
pum est. Illic caspiani scythis proximi sinum caspiū cingunt: Ul
tra Amazonas: vltraq; eas hyperborei esse memorant. Interio
ra terrarū multę variegę gentes habitant gandari: & pariani: & ba
ctri. susiani. pharmacotrophi. bomarei. coamani. rophanes. dache
Super scythas scytharumq; deserta: ac super caspium sinū Comari
Massetę. Ladusi. hircani. hiberi. Super amazonas & hyper/
boreos Limmerij. Scythę. Antiachę. Georgili. Moschi. Lositeę.
Phozisteę. Kiphaces. atq; vbi in nostra maria tractus excedit. Ma
ri. Antibarani & notiora iā nomina Mædi. Armenij. Comageni.
Murrani. vegeti. Cappadoces. Greci. Lycaones. phryges. Perse

Isauri. Lydi Syroclites. Rursus ex ijs: que meridiē spectāt: eedē
q3 gentes interiora littora vsq3 ad sinū persicū. Super hunc sunt
Parthi & Assyrii. Super illum alterū Babilonij. Et sup Aethio/
pas egypti ripis Nili amnis & mari proxima idem Aegyptij possi
dent. Deinde arabia angusta fronte sequentia littora attingit. Ab
ea vsq3 ad flexū illum: quē supra rettulimus: Syria. & in ipso flexu
Lilicia. extra autem Lycia & Pamphilia. Caria. Ionia. Aeolis Tro
as vsq3 ad bellespontū. Ab eo bithyni sunt ad thraciū bosporū
Circa pontū aliquot populi alio alioq3 sine. omnes vno noie pon
tici dicuntur. ad lacū Meotici. ad tanain Sauromate.

Summa Europe descriptio

Europa terminos habet ab oriente Tanain & meotida & pontū.
a meridie reliqua nostri maris. ab occidente Atlanticū: a septērio
ne Britannicū oceanū. Ora ei⁹ forma littorū Tanai ad bellespon
tū. qua ripa est dicti amnis. qua flexum p. ludi ad ponticū redigit
qua propontidi & bellesponto latere adiacet: contrarijs littoribus
Asie nō opposita modo: verū etiā similis est: Inde ad fretū nūc
vaste retracta: nūc prominens tres maximos sinus efficit: totidē
q3 in altū se magnis frontibus euehit. Extra fretū ad occidentē
inequalis admodū precipue media que procurrit ad septentrionē:
nisi vbi semel iterūq3 grandi recessu abducitur: pene vt directo li
mite extenta ē. Mare quod primo sinu accipit Aegeū dicit. Quō
sequenti in ore Joniū. Adriaticū interius. Quod vltimo nos tu
scum quod graij Tyrrhenū perhibent. Sentiū prima est Scythia
alia q3 dicta est: a Tanai media ferme pontici lateris. Hinc in egei
partē continens thraciē ac macedoniē adiungitur. Tū grecia pro
minet: Aegeumq3 ab Jonio mari dirimit. Adriatici latus Illyris
occupat inter ipsuz adriaticū & tuscū Italia procurrit. In tusco in
tino gallia est. Ultra hispania est. hec in occidentem deniq3 etiam
ad septentrionē diuersis frontibus vergit. Deinde rursus gallia ē
longe & a nostris littoribus hucusq3 promissa. Ab ea Germani ad

Sarmatae porrigitur. Illi ad Asiam.

Hec de Europa.

Summa Africę descriptio

Africa ab orientis parte Nilo terminata: pelago a ceteris: breuior est quidē q̄ Europa: quia nec vsq̄m Asię & non totis huius lit-
toribus obtenditur. Longior tamen ipsa q̄ latior: & qua ad flui-
um attingit latissima: Utq; inde procedit: ita media precipue in-
suga exurgens pergīt in curua ad occasum: fastigiatq; se molliter:
& ideo ex spacio paulatim adductior. Ubi finitur: ibi maxime angu-
sta est. Quantum incolitur eximie fertilis. Verum q̄ pleraq; eius
inculta: & aut harenis sterilibus obducta: aut ob sitim celi terrarū/
q; deserta sunt: aut infestantur multo ac malefico genere animali-
um: vasta ē magis q̄ frequens. Mare quo cingitur a septentrio-
ne libycum. a meridie ethiopicum. ab occidente atlanticum dici-
mus. Ab ea parte: que libyco adiacet: proxima Nilo prouicia: quā
Lyrenas vocant: Deinde cui totius regionis vocabulo cognomē
inditū ē Africa. Cetera Numidę & Mauri tenent. Sed mauri i at-
lanticū pelag^o expositi. Ultra Nigritę sūt & pharusij: vsq; ad ethio-
pas. Hi & reliqua huius & totū latus: qd̄ meridie spectat: vsq; i asię
cōfinia possidēt. At sup̄ ea: que libyco mari abluunt libyes egyptij
sūt: & Leucoethiopes & natio frequēs multiplexq; getuli. Deinde
late vacat regio perpetuo tractu inhabitabilis. Tū p̄mos ab oriēte
garamantas: post augilas & troglodytas & vltimos ad occasum at-
lantas audimus. Intra si credere libet: vix iam homines magisq;
semiferi egyptanes & blemmyę & gamphantes & satyri sine tectis
passim ac sedib^o vagi habēt potius terras: q̄ habitent. Hęc sūma
nostri orbis. hęc maxime ptes. hęc forme gētesq; ptiū. Nūc exacti^o
oras situsq; dicturo inde ē cōmodissimū incipere: vnde terras no-
strū pelagus ingredit̄. Et ab ijs potissimū: que influēri dextra sūt.
Deinde stringere littora ordine: quo iacent: peragratisq; omnibus

que mare attingunt: legere etiā illa: que cingit oceanus: donec cur-
sus incepti operis intra extraq; circūuectus orbem illuc: vnde coe-
perit/redeat. **¶** Particularis Africe descriptio.

Dictum est atlanticū esse oceanū: qui terras ab occide-
te cōtingeret. hinc in nostrum mare pergentibus le-
ua hispania. **M**auritania dextra est. Primę partes il-
le Europe. hę Africe. Eius orę finis **M**zuluca. caput
atq; exordium est promontoriū: quod greci ampelu-
sian: afri aliter sed idē significante vocabulo appellant. In eo ē spe-
cus herculi sacer: z vltra specum Tingē oppidum peruetus ab An-
teo (vt ferunt) conditum. Extat rei signūz parua elephantino ter-
gore execto ingens: z ob magnitudinē nulli nunc vsuro habilis:
quā locoꝝ accole ab illo gestatam pro vero habent traduntq;: et
inde eximie colunt. Deinde est mons prealtus: ei quē ex aduerso
hispania attollit obiectus. hūc abylam. illū calpen vocant: colūnas
herculis vtrunq;. Addit fama nominis fabulā herculem ipsū iun-
ctos olim perpetuo iugo diremississe colles: atq; ita exclusum antea
mole montiū oceanū: ad que nunc inundat/admissum. hinc iā ma-
re latius fundit: summotasq; vastius terras magno impetu infle-
ctit. Ceterū regio ignobilis: z vix quicqm illustre sortita: paruis
oppidis habitat. parua flumina emittit: solo q; viris melior: z se-
gnitie gentis obscura. Ex ijs tamen: que cōmemorare non piget.
Montes sunt alti: qui continenter z quasi de industria in ordinē
expositi ob numerū septem: ob similitudinē fratres vocant. Tum
vada fluminis: z rusigada z siga parue vrbes: z portus: cui magno ē
cognomen ob spaciū. **M**zuluca ille: quē diximus: amnis est ingen-
tium olim regnoꝝ terminus Bocchi Jugurtheq;. **¶** Ab eo Nu-
midia ad ripas exposita fluminis ampfaci: spacio quidē q; **M**au-
ritania angustior est: Verum z culta magis z ditior. Urbū: quas
habet maxime sunt Lyrtha procul a mari: nunc Suciānoꝝ colonia

quondam regum domus Iube & Siphacis: cum foret opulentissi-
ma. Iola ad mare aliquando ignobilis: Nunc quia Iube regia fuit
& q̄ cesarea vocitat̄ illustris. Litra hanc (nam in medio ferme lit-
toze sita est) Cartenna & Arsinna sunt oppida & ampla castellum &
Laturus sinus & sardabale fluvius. Ultra monumentū commune
regie gentis. Deinde Jcosius & vrhisia vrbes. effluentes inter eas
Ancus & Nabar: aliaq; que taceri nullum rerum fameve dispendiū
est. Interius & longe satis a littoze (si fidē res capit) mirum ad-
modum spine piscium. muricum ostreorumq; fragmenta: saxa at-
trita (vti solent) fluctib; & nō differentia: marinis infixę cautibus
anchore: Alia & huiusmodi signa atq; vestigia effusi olim vsq; ad
ea loca pelagi in campis nihil alentibus esse inueniriq; narrantur.
E Regio que sequit̄ a promonto:io M̄setagonio ad aras phileo-
rum proprie nomen Africe vsurpat. In ea sunt oppida Hippore-
gius & Kusicade & Tabraca. Deinde tria promontoria. candidum.
apollinis. mercurij vaste proiecta in altum duos grandes sinus ef-
ficiunt hipponensem vocant proximū ab hipponediarico: quod lit-
toze eius appositum est. In altero sunt castra Ielia. castra cornelia.
flumen Bagada. Utica. & Carthago. ambe inclyte: ambe a phoe-
nicibus condite: Illa fato Latonis insignis. hec suo: nunc populi
romani colonia: olim imperij eius pertinax emula. Jam quidem
iterum opulenta: etiam nunc tam priorum excidio rerum q̄ ope
presentiū clarior. Hadrumentum. Leptis. Clupea. habromacte.
Pbyre. Neapolis hinc ad syrtim adiacēt: vt inter ignobilia celeberrime
Syrti sinus est: centum fere milia passuum qua mare accipit
patens: trecenta qua cingitur: Verum importuosus atq; atrox: et
ob vadorum frequentium breuia magisq; etiam ob alternos mo-
tus pelagi affluentis & refluentis infestus. Super hunc ingens
palus annē Tritona recipit. ipsa Tritonis: Unde & M̄Jinerue co-
gnomen inditum est: vt incolę arbitrantur ibi genite: faciuntq; ei

fabule aliquam fidem / q̄ quem natalem eius putant: ludicris vir-
ginum inter se decertantiū celebrant. Ultra est Oza oppidum &
Linyps fluvius per vberima arua decidens. Tum leptis altera &
lyrtis: nomine atq; ingenio par priori. Eterum altero fere spacio
qua debiscit: quaq; flexum agit / amplior. Eius promontorium est
Borion: ab eoq; incipiens ora quam Lotophagi tenuisse dicuntur
vsq; ad phiconia: & id promontorium est impetuoso litore per-
tinax. Are ipse nomen ex philenis fratribus traxere: qui cōtra cyre-
naicos missi Carthagine ad dirimendum conditione bellum dis-
iam de finibus & cum magnis amborum cladibus gestum. Postq;
in eo quod conuenerat non manebatur: vt vbi legati concurrerant
certo tempore vtrinq; dimissi ibi termini statuerent: pacti de in-
tegro vt quicquid citra esset: popularibus cederet: mirum & memo-
ria dignissimū facinus hic se viuos obrui pertulerunt. ¶ Inde ad
catabatmon cyrenaica provincia est: i eaq; sunt Hammonis oracu-
lum fidei indyge: & fons: quem solis appellant: & rupes quedam au-
stro sacra. hec cum hominū manu attingitur: ille immodicus ex-
urgit: harenaq; quasi maria agens sic sequit: vt equoz fluctibus.
fons media nocte feruet. mox & paulatim tepescens fit luce frigi-
dus: tunc vt sol surgit ita frigidior. subinde per meridiem maxi-
me riget. sumit deinde tepores iterum & prima nocte calidus: atq;
vt illa procedit: ita calidior. rursus cum est media perferuet. In li-
tore promontoria sunt zephyrion. & naustatmos. portus pareto-
nius: Urbes. hesperia. Apollonia. Ptolemais. Arsinoe. atq; vnde
terris nōmē est: ipsa Lyrene. ¶ Catabatmos vallis deuexa in egyptum
finit africam. Oze sic habitantur ad nostrum maxime ritum
moratis cultoribus: nisi q̄ quidam linguis differunt & cultu deo-
rum quos patrios seruant ac patrio more venerantur. Proximis
nullę quidē vrbes stant. tamen domicilia sunt: que Misapalia ap-
pellantur. victus asper & mundicijs carens. primores sagis velant

Vulgus bestiarum pecudumq; pellibus. huius quies epuleq; capi/
untur: Vasa ligno fiunt aut cortice. potus est lac succusq; bacca/
rum. cibus est caro plurimum ferina. Nam gregibus (quia id solū
optimū est) quoad potest paritur. Interiores etiam incultius.
sequuntur vagi pecora: utq; a pabulo ducta sunt: ita se ac tuguria
sua promouent atq; vbi dies deficit: ibi noctē agunt. quāq; in fa/
milias passim et sine lege dispersi/nihil in cōmune consultant: ta/
men quia singulis aliquot simul coniuges/et plures ob id liberi a/
gnatq; sunt nusq; pauci: Ex his qui vltra deserta esse memorant
atlantes solē execrant: et dum oritur et dum occidit ut ipsis: agris/
q; pestiferum. Nomina singuli non habent. non vescuntur anima/
libus. neq; illis in quiete qualia ceteris mortalibus visere datur.
Troglodyte nullarum opum domini: strident magis quā loquunt
specus subeunt alunturq; serpentibus. Apud gramantes etiā ar/
menta sunt ea: que obliqua ceruice pascuntur. Nam pronis directa
in humum cornua efficiunt. Nulli certa vxor est. Ex his qui tā con/
fuso parentū coitu passim incertiq; nascunt: quos pro suis colant:
forme similitudine agnoscunt. Augile manes tantū deos pu/
tant. per eos deierant. eos ut oracula consulunt: precatiq; que vo/
lunt: vbi tumulis incubere: pro responsis ferunt somnia. Soemi/
nis eorum solenne est nocte: qua nubunt: omnium stupro patere:
qui cum munere aduenerint: et tum cum plurimis concubuisse ma/
ximum decus. in reliquū pudicitia insignis est. Nudi sunt Sam/
phasantes: armorumq; omnium ignari. nec vitare sciunt tela nec
iacere: ideoq; obuios fugiunt. neq; aliorum q; quibus idem inge/
nij est: aut congressus aut colloquia patiuntur. Blemmyis ca/
pita absunt. vultus in pectore est. Satyris preter effigiem nihil
humani. Aegyptanum que celebratur ea forma est. hec de Africa.

Particularis Asię descriptio.

Sic prima pars Aegyptus inter catabatmon & arabas ab hoc litore penitus immissa donec ethiopiã dorso cõtingat / ad meridiẽ refugit Terra exers imbrũ mire tamẽ fertilis & hominũ aliorũq; animalĩũ pfoecunda generatrix: Nilus efficit anniũ in nostrũ mare pmeantiũ maximus. hic ex desertis africe missus nec statim nauigari facilis nec statim nilus ẽ: & cũ diu simplex seuusq; descendit: circa Meroen late patentẽ insulã in ethiopiã diffundit: alteraq; ex parte astabores altera astape dictus ẽ. vbi rursus coit: ibi nomẽ hoc capit Inde partim asper partim nauigia patiens in imanẽ lacũ deuenit: ex quo precipiti impetu egressus & talenso alterã insulã amplexus vsq; ad elephantilẽ urbem egyptiam atrox adhuc: feruensq; decurrit: Tum demũ placidior: & iam pene nauigabilis: primum iuxta certasoz oppidum triplex esse incipit. Deinde iterumq; diuisus ad Deltam & ad Mælin it per omnẽ egyptum vagus atq; disperfus septemq; in ora se scindens singulis tamen grandis / euoluitur. Non pererrat autẽ tantum eam: sed estiuo sydere exundans etiam irrigat: adeo efficacibus aquis ad generandũ alendumq; vt præter id q; scaturit piscib; . q; hyppopotamos crocodilosq; vastas belluas gignit: glebis etiã infundat animas: ex ipsaq; humo vitalia effingat. hoc eo manifestum est q; vbi sedauit diluuiã: ac se sibi reddidit: per humentes campos quedam nondum perfecta animalia: sed tum primum accipientia spiritum / & ex parte iam formata ex parte adhuc terrea visunt. Crescit porro: siue q; solute magnis estibus nives ex imanibus ethiopię iugis largius q; ripis accipi queant / defluunt: siue q; sol hyeme terris propior: & ob id fontem eius minuens tunc altius abit: sinitq; integrum: & vt est plenissimus / surgere: siue q; per ea tempora flantes ethesię aut actas a septentrione in meridiem nubes super principia eius imbre precipitant: aut venienti obuię aduerso spiritu cursum descendens

impediunt aut harenis: quas cum fluctibus littoꝝ applicant / ostia
obducunt: fitq; maior: vel q; nihil ex semet amittit: vel q; plus q;3
solet accipit: vel q; minus q;3 debet emittit. Q; si est alter orbis:
suntq; oppositi nobis a meridie Antichthonēs: ne illud quidem a
vero nimium abscesserit: in illis terris ortum annem. vbi subter
maria ceco alueo penetrauerit: in nostris rursus emergere: z hac re
solstitio accrescere: q; tū hyems sit: vnde oritur. Alia quoq; i his
terrīs mira sunt. In quodam lacu chemnis insula lucos siluasq; et
Apollinis grande sustinens templum natat z quocūq; venti agūt
pellitur. Pyramides tricenū pedum lapidibus extructe: quarū
maxima (tres nanq; sunt) quattuor fere soli iugera: que sede occu
pat: totidem in altitudinē erigitur. M; Joeris aliquando campus
nunc lacus viginti millia passuum in circuitu patens: altior q;3 ad
navigandū magnis onustisq; nauib; satis est. Psaminetie opus
labyrinthus domos mille z regias duodecim perpetuo parietis
ambitu amplexus marmore extructus ac tectus vnum in se descen
sum habet: intus pene innumerabiles vias multis ambagibus hac
z illuc remeantibus: sed continuo anfractu z sepe reuocatis porti
cibus ancipites: quibus subinde alium super alios orbem agenti
bus: z sub inde tantum redeunte flexu quantum processerat: ma
gno z inexplicabili tamen errore perplexus est. Cultores regionū
multo aliter a ceteris agunt. mortuos fimo obliti plangunt. nec
ctemare aut fodere fas putant: verum arte medicatos intra pene
tralia collocant. Suis litteris peruerse vtuntur. lutum inter manus
farinam calcibus subigunt. Forum ac negocia foemine. viri pensa
ac domos curant. onera ille humeris. hi capitibus accipiunt. pa
rentes cum egent illis necesse est: his liberum est alere. cibos pa
lam z extra sua tecta capiunt. obscena intimis edium reddunt. co
lunt effigies multorum animalium atq; ipsa magis animalia sed
alij alia: adeo vt quedam eorum etiam per imprudentiam inter /

emisse capitale sit: & vbi morbo aut forte extincta sint sepelire ac lu-
gere solenne sit. Apis populorum omnium numen est. Bos ni-
ger certis maculis insignis: & cauda linguaq; dissimilis aliorum.
raro nascitur nec coitu pecoris (vt aiunt) sed diuinu & celesti igne
conceptus: dieq; quo gignitur genti maxime festus est. Ipsi vetu-
stissimi (vt predicant) hominum trecentos & triginta reges ante
Amasim: & supra tredecim millium annorum etates certis annali-
bus referunt: mandatumq; litteris seruant: dum egyptij sūt qua-
ter cursus suos vertisse sydera: ac solē bis iam occidisse: vnde nūc
oritur. Viginti millia vrbium Amasi regnante habitant: & nunc
multas habitant. Earum clarissime procul a mari. Sais. Mem-
phis. Syene. Bubastis. Elephantin. & Thebe vtiq; (vt Homero di-
ctum est) centum portas: siue (vt alij aiunt) centum aulas habent:
totidem olim principum domos: solitasq; singulas vbi negotium
exegerat: dena armatorum millia effundere. In littore Alexandria
africę contermina. Pelusium arabie ipsas oras secat. Lanopicum.
Nolbiticum. Seueniticum. Pathameticum. Mendesium. Cata-
piticum. Pelusiacum nili ostia.

Arabia hinc ad rubrum mare pertinet: sed illic magis leta & di-
tior: thure atq; odoribus abundat. hic nisi qua Casio monte attol-
litur: plana & sterilis portum admittit Azorum suarum mercium
emporium. Qua in altum abit: adeo edita vt ex summo vertice a
quarta vigilia ortum solis ostendat.

Syría late littora tenet terrasq; etiam latius introitus alijs
alijsq; nuncupata nominibus. Nam & coele dicitur: & mesopota-
mia: & damascene: & adiabene: & babilonia: & iudea & colophonie.
hinc palestina est: qua tangit arabas cum phoenice: & vbi se cilicie
committit: Antiochia olim ac diu potens: Sed cum eam regno
Semiramis tenuit longe potentissima. operibus certe eius infi-

gnia multa sunt. duo maxime excellunt. constituta vrbis mire ma-
gnitudinis Babylon: ac siccis olim regionibus Euphrates & Ty-
gris immixti. Ceterum in Palestina est ingens & munita admo-
dum Gaza: sic Persę erarium vocant: & inde nomen est: q̄ cum
Lambytes armis egyptum peteret: huc belli & opes & pecuniam
intulerat. Est non minor Ascalon. Est Jope ante diluuium: vt se-
runt: condita: vbi Lephea regnasse eo signo acole affirmant: q̄ ti-
tulum eius fratrisq; phinei: veteres quedam arcē cū religione plu-
rima retinent. quin etiam rei celebrate carminibus ac fabulis ser-
uataq; a Persę Andromedę clarum vestigiūz bellę marine ossa
immania ostentant.

¶ Phoenicen illustrare Phoenices solers hominum genus: &
ad belli pacisq; munia eximium: litteras & litterarum operas: ali-
asq; etiam artes. maria nauibus adire. classe constringere. imperita-
re gentib; regnum preliumq; commenti. In ea est Tyros aliquan-
do insula nunc annexa terris defecit: q̄ ab impugnantē quondam
Alexandro iacta opera vici tenent vltiora. Et adhuc opulenta
Sidon anteq; a Persis caperetur maritimarum vrbium maxima.
Ab ea ad promontorium euprosopon duo sunt oppida bubos et
bactros. Ultra tria fuerūt singulis inter se stadijs distantia. locus
ex numero tripolis dicitur. Tum Smyrna castellū & vrbis non ob-
scura marathos. Inde iam non obliqua pelago: sed aduersa adia-
cens a terra grandem sinum inflexo tractu littoris accipit. populi
dites circumfident. situs efficit: quia regio fertilis crebris & nau-
gabilis alueis fluminum peruia: diuersas opes maris atq; terrarū
facili cōmertio permutat ac miscet. In eo prima est reliqua pars
syrię: cui antiochię cognomen additur. & in ora eius vrbes Selen-
tia. byppatos. berytos. laodicea. arosos. amnesq; inter eas eunt li-
chos & byppatos & orontes. Tum mons amanus: & ab eo statim
mariandros & Cilices

¶ At in recessu intimo locus ē magni aliqui discriminis fusorū ab

Alexandro persarum fugientisq; Darij spectatoꝝ ac testis. Nunc
ne minima quidem tunc ingenti vrbe celebris issos fuit: & hac re
sinus issicus dicitur. procul inde Amynodes promontoriũ inter
pyramum cydnumq; fluuios iacet. Pyramus isto prior malosei
preterfluit. Lydus vltra p tarsum exit. Deinde vrbs est olim a
rhodijs argiuissq; post piratis Pompeio assignante possessa. nunc
pompeiopolis. tunc Soloe. Juxta in paruo tumulo Arati poete
monumentum ideo referendum: quia ignotum / quam ob causam
iacta in id saxa dissiliunt. Non longe hinc corycos oppidũ portu
saloq; incingitur angusto tergoꝝe continenti adnexũ. Supra spe /
cus est nomine Corycius singulari ingenio ac supra q; ut describi
facile possit: eximius. Grandi nanq; biatu patens montem littoꝝi
appositum: & decem stadiorum cliuo satis arduum ex summo sta /
rim vertice aperit. Tunc alte demissus & quantum demittitur am /
plioꝝ viret lucis pubentibus vndiq; & totum se nemoroso laterum
orbe complectitur adeo mirificus ac pulcher: vt mentes acceden /
tium primo aspectu consternat: vbi contemplati durauere non sa /
ciat. Unus in eum descensus est angustus asper quingentorum et
mille passuum per amoenas vmbꝝas & opaca silue quiddam agre /
ste resonantis riuis hinc atq; illinc fluitantibus. Vbi ad ima per /
uentum est: rursus specus alter aperitur ob alia dicendus. Terret
ingredientes sonitu cymbalozum diuinitus & magno fragoze cre /
pitantium. Deinde aliquandiu perspicuus: mox & quo magis subi /
tur: obscurioꝝ ducit ausos penitus alteq; quasi cuniculo admittit.
Ibi ingens annis ingenti fronte se extollens tantũmodo se osten /
dit: & vbi magnum impetũ breui alueo traxit: iterũ demersus abs /
condit. Intra spaciũ e magis q; vt progredi quisq; ausit horribile
& iõ incognitũ. Totus aut angust⁹ & vere facer: habitariq; a dijs &
dignus & creditus. nihil nõ venerabile & quasi cũ aliquo numine se
ostentat. Alius vltra est: quẽ typhoneũ vocat ore angusto & multũ

vt experti tradidere: pressus & ob id assidua nocte suffus⁹ neq; vn/
q; perspici facilis. sed quia aliquando cubile typhonis fuit: & quia
nunc demissa in se confestim exanimat natura fabulaq; memoran/
dus. Duo deinde promontoria sūt Sarpedon finis aliquādo re/
gni sarpedonis: & quod ciliciā a paniphilia distinguit: anemurium
interq; ea cetandarū & natidos samiorum colonie sed cetandarū
sarpedoni propior. ¶ In paniphilia ē Mjelas nauigabilis fluius
oppidum Sida: & alter fluius Eurymedon. Mjagna apud cū Ly
monis atbeniensū ducis aduersus phenicas & Persas naualis pu
gna atq; victoria fuit. Mjare: quo pugnatum est: ex edito admodū
colle p̄spectat asperidos: quā argini condiderāt/possedere finiti/
mi. Deinde alij duo validissimi fluij oestros & carathes. oestros
nauigari facilis. hic quia se precipitat ita dicitur. Inter eos perga ē
oppidū: & dianē: quam ab oppido pergeam vocāt templū. Trans
eodē mons sardemifos & p̄baselis a mopso cōdita finis pamphi/
lie. ¶ Lycia continuo cognominata a lyco rege pandionis filio atq;
vt ferunt infestata olim chymere ignibus Syde portu & tauri pro/
montorio grandē sinū claudit. Taurus ipse ab eois littoribus ex/
urgens vaste satis attollit: Deinde dextro latere ad septentrionem
sinistro ad meridiē versus it in occidentem rectus & perpetuo iugo
magnarūq; gentiū qua dorsum agit: terminus. vbi terras dirimit:
exit in pelagus. Idem autē & totus vt dictus est: dicitur etiam qua
spectat orientē. Deinde hemodes & caucasus & propanisus. Tū ca
spic pile niphates & armenie pile: & vbi iam nostra maria cōtingit
taurus iterum. Post eius promontoriū flumen est lymira: & eo/
dem nomine ciuitas: atq; vt multa oppida sic p̄ter Pataram nō
illustria: Illam nobilem facit delubriū Apollinis quondā opibus
& oraculi fide delphico simile. Ultra xēanibus flumē & xanthos
oppidū mons cragus. & quē lyciā finit: vrbs telmifos. ¶ Laria se/
quitur habitat in incertē originis. alij indigena. sunt qui pelasgos.
quidam cretas existimant. genus vsq; eo quondā armoz pugnēq;

amans: vt aliena etiam bella mercede agerent. hic castella aliquot
sunt. Deinde promotoria duo pedalion z citria: z secundū galbiā
amnem: gamus oppidum valitudine habitantiū infame. Inde ad
alicarnasson hec adiacent: Rhodiorū aliquot colonie. portus duo:
gelos: z cui ex vrbe quā amplectitur thysamissa cognomē est. In-
ter eos oppidū larumna z pandion collis ī mare emissus. Tū tres
ex ordine sinus Thymnias. Schenus Bubesius Thymnie promō-
torium Aphrodisium est. Schenus ambit hylam. Bubesius cyno-
tum. Lydnus in cornu peninsule. Interqz eam z tetraticū sinum
in recessu posita eutiana. Alicarnassos argiuorū: colonia est z cur
memoranda sit preter conditores: mausoleum efficit regis mau-
soli monumentuz vnū de miraculis septē artemisie opus. Trans
alicarnasson illa sunt: littus leuca. vrbes myridos aruanda. neapo-
lis: sinus iasus z basilicus. In iaso ē barilos. Post basilicū Jo-
nia aliquot se ambagibus sinuat z primum a possideo promonto-
rio inflexum inchoans cingit oraculum apollinis dictum olim bra-
matie nunc dydimi. Miletum vrbem quondā ionie totius belli
pacisqz artib⁹ principem: patriam Thaletis astrologi z Timothei
musici z Anaximandri phisici: aliorumqz ciuium inclytis ingenijs
merito inclytam: vtamqz Joniā vocāt: vrbem hyppin annis me-
andri exitum. Latnū montē endymionis a luna (vt ferunt) ada-
mati fabula nobile. Deinde rursus inflexa cingit vrbem prienen
z gesi fluminis ostium: moxqz ut maiore circuitu: ita plura comple-
ctitur. Ibi est Panioniū sacra regio: z ob id eo nomine appella-
ta: qz eam cōmuniter iones colunt: ibi a fugitiuis (vt aiunt) condi-
ta. nomen fame annuit phygeta. Ibi ephesus z diane clarissimū
templum: quod Amazones asia potite consecrassē traduntur. Ibi
castros annis. Ibi lybedos: clariqz apollinis fanū: quod manto
tiresie filia fugiens victores thebanorum. ephygonos z colophon
quam Mopsus eiusdem mantos filius statuit. ad promontorium

10

quo sinus clauditur: quod altera parte alium: quem smyrneum vo-
cant / efficit: angustisq; cervicibus reliqua extendit. in latius abit in
peninsule faciem super angustias hinc ceos illinc clazomena. z qz
terga agunt confinio adnexa mari diversis frontibus diversa ma-
ria prospectant. In ipsa peninsula est Loryna. in sinu smyrneo est
thermodon amnis: z vrbs leuca. extra phocis ionie vltia. ¶ Pro-
xima regio ex quo ab eolijs incoli coepit eolis facta: ante mysia: z
qua bellepontu attingit troianis possidentib; troas fuit. ¶ Prima
urbem a myrino conditore myrinam vocant. Sequentē pelops sta-
tuit victo oenomao reuersus ex grecia. zimon nominavit: pulsas q;
habitarant: dux amazonū zime. Supra caycus inter cleam decurrit
z Pytanem illā: que archesilan tulit nihil affirmantis achademie
clarissimū antistitem. Tum i promontorio est cyrma oppidū: qd
preteruectos sinus excipit non paruus: sed longe ac molliter flex²
retrahensq; paulatim oras vsq; ad ima montis ide. Isthmos par-
uis urbibus aspersus est: quarum clarissima est cistena. gremio in-
teriore campus thebe nomine adrynction austram. cressam oppi-
da: eodem quo dicta sunt ordine: adiacentia continet. In altero la-
tere Antandru duplex causa nominis iactatur. alij Ascaniū Bence
filium cum ibi regnaret: captum a pelasgis ea se redemisse comme-
morant. Alij ab ijs putant conditam: quos ex andro insula vis et
seditio exegerat. hi antandrum quasi pro andro. illi quasi pro viro
accipi volunt. Sequens tractus tangit gargara z assona etolorū
colonias. Tū sinus alter achæon limen nō longe ab illo littora in-
curuat vrbe bello excidioq; clarissima. hic Sigeum fuit oppidum
hic achiuorum fuit bellantiū statio. huc ab ideo mōte demissus
scamander exit z Simois fama q; natura maiora flumia. Ipse mōs
vetere diuaz certamie z iudicio paridis memorat; orientē solē ali-
ter: q; i alijs terris solet aspici / ostētat. nāq; ex sūmo vertice eius
speculantib; pene a media nocte sparsi ignes passim micare: et vt

lux appropinquat : ita coire ac se cohiungere videntur : donec magis
magisque collecti pauciores subinde et vna ad postremum flamma ar/
deant. ea cum diu clara et incendio similis effulserit. cogit se ac rotun/
dat et fit ingens globus. diu is quoque grandis et terris adnexus ap/
paret : deinde paulatim decrescens : et quanto decrescit : eo clario : fu/
gat nouissime nocte : et cum die iam sol factus attollitur. Extra si/
num sunt rbetea littoza a Rbeteo et dardania clavis urbibus. Aia/
cis tamen sepulchro maxime illustria. Ab his fit arctius mare : nec
iam abluit terras : sed rursus diuidens angusto bellesponti freto lit/
tus obuium findit : facitque ut iterum terre : qua fluit : latera sint. In/
terius bithyni sunt et mariandyni. In ora graeque vrbes abydos et
lampsacum et parion et priapos. Abydos magni quondam amoris/
comercio insignis est. Lampsacum phoceis appellantis nomen ex/
eo traxit : quod consulentibus : in quamnam terras potissimum tenderet :
responsum erat : vbi primum fulsisset : ibi sedem capessere. Tum rur/
sus fit apertius mare propontis in id Stranicus effunditur : pugna
que primum inter persas et Alexandrum fuit / nobilis. Trans a/
mnem sedet in ceruice pene insule cyzicum. nomen cyzicus indidit :
quem a miuysis imprudentibus : cum colchos peterent : fuscum acie
cesumque accepimus. Post plagea et cylace parue pelagorum colo/
nic : quibus a tergo iminet mons olympus : ut incolae vocat : Dily/
sius flumen rhyndacem in quem sequuntur emittit. Circa / angues na/
scuntur immanes neque ob magnitudinem modo : sed ob id etiam
mirabiles : quod vbi in alueum eius estas solemque fugerunt : emergunt
atque biant : superuolantesque aues : quamuis alte et perniciousiter ferantur
absorbent. Trans rhyndacem est dasilos : et quam colophonij collo/
cauere mysrela. Duo sunt inde modici sinus. alter sine nomine chi/
on amplectitur Thrygie haud longe iacentis opportunissimum em/
porium. alter olbianos / in promontorio fert Neptuni fanum. in
gremio astacon a megarensibus conditam. Deinde priores terre
iterum iacent : exiturique in pontum pelagi canalis angustior. Europam

ab asia stadijs quinque determinat thracicus: ut dictum est: bospho-
rus. Ipsis in faucibus oppidum. in ore templum est. oppidi no-
men chalcedon. aucto: Archias megarensium princeps. templi nu-
men Juppiter conditore Jaso. Ubi iam sese ingens pontus ape-
rit: nisi qua promontoria sunt: huc atque illuc longo rectoque limite
extensus. sinuatus cetera. Sed quia contra minus quam ad leuam et de-
xtram abcessit: mollibusque fastigijs donec angustos utrinque angu-
los faciat: inflectitur. ad formam scythici arcus maxime incuruus
breuis. atrox. nebulosus. raris stationibus. non molli neque areno-
so circumdatus litore. vicinus aquilonibus. et quia non profundus
est: fluctuosus atque feruens. olim ex colentium seuo admodum in-
genio axenus: post commercio aliarum gentium mollitis aliquantum
moribus dictus euxinus. In eo primum mariandyni urbem ha-
bitant ab argiuo (ut ferunt) hercule datam. heraclea vocitatur. id
fame fidem adiecit. Juxta specus est acherusia ad manes (ut aiunt)
peruius: atque inde extractum Cerberum existimant. Ubi et thios op-
pidum millesiorum quidem colonia: sed iam soli gentisque paphla-
gonum: quorum in littoribus pene medijs promontorium est La-
rambis. Litra Parthenus annis. vrbes Sesamus et cromnos: et a-
cithisoro pbryxi filio posita cythoros. Tum cynobus et colliris: et
que paphlagoniam finit armene. Ubi chalybes proximi clarissimas
habent amyson: et synopen cynici Diogenis patriam. amnes alyn et
thermodonta. secundum alyn vrbs est lycasto. a thermodonte capus
in eo fuit themiscyrum oppidum. fuere et amazonum castra id ama-
zonum vocant. Taberem chalybas attingunt: quibus in risu lusu-
que summum bonum est. Ultra carambin mossini turres ligneas sube-
unt notis corpus omne persignant. pro patulo vescuntur. promi-
scue concubunt. et palam reges suffragio deligunt: vinculisque et ar-
ctissima custodia tenent. atque ubi culpam praeue imperando meruere
media diei totius afficiunt: ceterum asperi. inculti. pernoxij appulsis

Deinde minus feri verum & hi inconditis moribus macrocephali
discheri. buxedi. rare vrbes cerasumpta & trapezos maxime illu/
stres. Inde is locus est: vbi sine ductus a bosphoro tractus acci/
pit: atq; inde se in sinu aduersi littoris flexus attollens augustissi/
mum ponti facit angulum. hic sunt colchi. hic phasis erumpit. hic
eodem nomine quo annis est athenistagora milesio deductu op/
pidum. hic pbryxi templum & lucus fabula veteris auree no/
bilis: hinc orti montes longo se iugo & donec rhipheis coniugan/
tur exponunt: qui altera parte in euxinum & meotida & tanaim.
altera in caspium pelagus obuersi cerauni dicuntur: iidem aliubi.
taurici moschi. amazonici. caspij. corasici. caucasi: vt alijs alijsue ap/
positis gentibus ita alijs alijsq; dicti nominib⁹. At in primo fle/
xu iam curui littoris oppidum est: quod greci mercatores constitu/
isse: & quia cum cetera tempestate agerentur: ignaris: que terra esset:
cygni vox notam dederat cygnū appellasse dicuntur. Reliqua eius
fere inculteque gentes vasto mari assidentes tenent. menandea. ter/
restrea. sexsolite. coraxi. cleptitophagi. heniochi. achei. cercetici.
etiam in confinio meotidis syndones. In heniochorum finibus
dioscorias a castore & polluce pontum cum iasone ingressis: Syn/
dos in syndonum ab ipsis terrarū cultorib⁹ condita ē: Obliqua
tunc regio & in latum modice patens inter pontuz paludemq; ad
bosphorum excurrit: quā duobus alueis in lacum & in mare pro/
fluens coracandam pene insulam reddit. Quattuor vrbes ibi sunt
hermonos saccephoe. spana. corea. & in ipso ore cimmericū. hac in/
gressos lacus accipit longe lateq; diffusus. qua terras tangit incur/
uo circumdatus littore. qua mari propior est: nisi vbi aperitur: qua
si margine obductus citra magnitudinē prope ponto similis. Ora
que a bosphoro ad Tanain vsq; deflectitur meotici incolunt torea/
te arrichi. phicores. & ostio fluminis proximi xamathę: apud eos
easdem artes foemine: quas viri exercent: adeo ut ne militia quidē

vacent. Viri pedibus inherant sagittisq; depugnant: ille equestre
 prelium incunt. nec ferro dimicant: sed quos laqueis intercepte:
 trabendo conficiunt. nubunt tamē verum vt nubes habeant: non
 in etate modus est nisi que hostem interemere/ virgines manent.
 Ipse Tanais ex rhipheo monte deiectus adeo preceps ruit: vt cū
 vicina flumina tum meotis z bosphorus. tum ponti aliqua bruma
 li rigore durentur: solus estus hyemēq; iuxta ferens idem semper
 z sublimis incitatusq; decurrat. ripas eius sauromate z ripis he/
 rentia possident. vna gens. aliquot populi z aliquot nomina. pri/
 mi meotici gincrocatū enoe. Regna amazonū foecundos pabulo
 at alia steriles nudosq; campos tenent budini. Beloni urbē ligne/
 am habitant. Juxta thissagete turceq; vastas siluas occupant: alun/
 turq; venando. Tum continuis rupibus late aspera z deserra re/
 gio ad arempheos vsq; permittitur. his iustissimi mores pro vo/
 luntibus nemora. alimenta bacce. z maribus z foeminis nuda sūt ca/
 pita. Sacri itaq; habentur: adeoq; ipsos nemo de tam feris genti/
 bus violat: vt alijs quoq; ad eos cōfugisse pro asylo sit. Ultra sur/
 git mons rhipheus vltraq; eum iacet ora: que spectat oceanum.

Domponij Velle de situ orbis liber secundus.

Atque in nostrum mare Tanainq; vergentis: quem di/
 xi finis ac situs est: ac per eundem amnem in meoti/
 da remeantibus ad dextram europę modo sinistro
 latere in nauigantium apposita ac rhipheis montib;
 proxima. z huc enim pertinent. cadentes assidue ni/
 ues adeo inuia efficiunt: vt vltra ne visū quidē intēdētū admittāt.
 Deinde ē regio ditis admodū soli inhabitabilis tñ: q; gryphi se/
 uum z ptinax feraz gen⁹ aurum terra penit⁹ egestum mire amant
 mireq; custodiunt: z sunt infesti attingentibus. hominum pri/
 mi sunt Scythę scytharūq; quis singuli oculi esse dicunt arimaspe.

Ab eis tendones vsq; ad meotida. huius flexum butes amnis se/
cat. Alghathyrsi z sauromate ambiūt: quia pro sedibus planstra ha/
bent dicti maxobite. Obliqua tunc ad bosphorū plaga excurrent
ponto ac meotide includitur. In paludē vergentia sarcage tenent
In bosphorum cimmerica oppida myrmetion. panticapeum theo
dosia. bermisium. In Euxinū mare taurici. Super eos sinus por
tuosus z ideo calos limen appellatus promontorijs duobus inclu
ditur: Alterū criu metopon vocant: carambico: quod in asia dixi/
mus: patet aduersum. Parthenion alterū oppidum adiacet Lero
ne a diana (si credatur) conditū: z nymphæo specu: qđ in arce eius
Nymphis sacratū est: maxime illustre. ¶ Subit tum ripam mare z
donec quinq; milia passuum absit a meotide refugientia vsq; sub/
sequens littoza: quę satharchę z taurici tenent: peninsulam reddit.
quod inter paludem z sinum est Lbatere nominatur. Sinus carcy/
nites. In eo vrbs est carcyne: quā duo flūmina Serros z hypaca/
res vno ostio effluentia attingunt verum diuersis fontibus z ali/
unde delapsi. Nam serros inter basitidas z nomadas enoluitur.
Siluę deinde sunt: quas maximas hę terrę ferunt: z panticapes:
qui nomadas georgosq; disternat. ¶ Terra tum longe distenta
excedens tenui radice littozi adnectit. Post spaciosa modice pau/
latim se ipsa fastigiat. z quasi in mucronem longa colligens latera
facie positi ensis allecta ē. Achilles infesta classe mare ponticū in/
gressus ibi ludicro certamine celebrasse victoriam: z cum ab armis
quies erat: se ac suos cursu exercitauisse memoratur: ideo dicta est
dromos achilleos. ¶ Tū borystenes gentē sui nominis abluit in/
ter scythię amnes amēnissimus. turbidis alijs liquidissim⁹ defluit
placidior q̄ ceteri potariq; pulcherrim⁹. alit letissima pabula ma/
gnosq; pisces: quibus z optimus sapor: z nulla ossa sunt. lōge ve/
nit: ignotisq; ortus e fontibus quadraginta dierum iter alueo strin
git: tantoq; spacio nauigabilis secundum Borystenida z Olbida

græca oppida egreditur. Calipidas bypanis includit. ex grandi palude oritur: quam matrem eius accolæ appellant: et diu qualis natus est: defluit tantum non longe a mari ex parvo fonte: cui ex ampheo cognomen est. adeo amaras aquas accipit: ut ipse quoque iam sui dissimilis et non dulcis hinc defluat. Asiaces proximus intra calipidas asiacasque descendit. hos ab istricis Tyra separat surgit in Neuris: qua exit: sui nominis oppidum attingit. At ille: qui scythie populos a sequentibus dirimit apertis in germania fontibus alioque desinit: nomine exoritur: Nam per imania magnarum gentium diu danubius est: deinde aliter appellantibus accolis Ister fit: acceptisque aliquot annibus ingens iam et corum: qui in nostrum mare decidunt: tantum Nilo minor totidem: quot ille ostijs: sed tribus tenuibus: reliquis navigabilibus effluit. ¶ Ingenia cultusque gentium differunt. Essedones funera parentum leti et victimis ac festo coitu familiarium celebrant. corpora ipsa laniata et cæcis pecorum visceribus immixta epulando consumunt. Capita ubi fabre exponere auro iuncta pro poculis gerunt. hec sunt apud eos ipsos pietatis ultima officia. Agathyrsi ora artusque pingunt: ut quique maiorem prestant: ita magis vel minus Leterum iisdem omnes notis et sic ut abluere nequeant. Sarmateque auri argenti maximarum pestium ignari vice rerum commercia exercent atque ob seua hyemis admodum assidue demersis in humum sedibus specus aut suffossa habitant. totum brachati corpus: et nisi qua vident etiam ora vestiti. Lauri Iphigenie et Orestis aduentu maxime memorati immanes sunt moribus: immanemque famam habent/ solere pro victimis aduenas cedere. Basilidijs ab Hercule: et Echidna generis principia sunt. mores regij arma tantum sagitte. Uagi nomades pecorum pabula sequuntur: atque ut illa pecorum durant: ita diu statam sedem agunt. Colunt georgi exercentque agros. Asiace furari quid sit ignorant. idque nec sua custodiunt: nec aliena contingunt. ¶ Interius habitatum

ritus asperior & incultior regio est. Bella cedensq; amant: Vltosq;
ē bellantibus cruorem eius: quē primū interemerunt ipsis euulne
ribus ebibere. vt quisq; plures interemerit: ita apud eos habetur
eximius. Leterum expertem esse cedis inter obprobria vel maxi/
mū ne foedera quidē incruenta sunt. sauciant se: qui paciscuntur:
exemptūq; sanguinē: vbi permiscuere degustant. id putant man/
surę fidei pignus certissimum. Inter epulas: quot quisq; interfe/
cerit: referre letissima & frequentissima mentio: binisq; poculis:
qui plurimos retulere: perpotatis interlocantis honos precipuus
est. pocula vt Eshedones parentum ita inimicissimorum capitibus
expoliunt. Apud anthropobagos ipse etiā epule visceribus hu/
manis apparant. Heloni hostiū cutibus equos seq; velant. illos
reliqui corporis. se capitū. Vtelandenis atra vestis & ex ea nomē
Neuris statim singulis tempus est: quo si velint in lupos: iterūq;
in eos: qui fuere mutantur. Vltars omniū deus. Ei pro simula/
cris enses & tentoria dedicant: hominesq; pro victimis feriūt. Ter
re late patent & ob excedentia ripas sua plerūq; flumina nusq; nō
ad pabula fertiles. alicubi vsq; adco steriles ad cetera: vt qui habi/
tant lignoz egentes ignes ossibus alant. Vbis thracia proxima ē
eaq; a pontici lateris fronte vsq; in illiricos penitus imissa: qua la
tera agit istro pelagoq; contingitur. regio nec celo leta nec solo: et
nisi qua mari propior est: infocunda. frigida: eorūq; que seruntur
maligne admodū patiens. raro vsq; pomiferā arborem. vitem fre
quētius tolerat. sed nec eius quidem fructus maturat ac mitigat:
nisi vbi frigora obiectu frondiū cultores arcuere. viros benignius
alut non ad speciem tamen. Nā & illis asper atq; indecens corporū
habitus est. Leterum ad ferociam & numerum: vt multi immitel/
q; sint: maxime ferax. paucos annes: qui in pelagus euadunt: ve/
rum celeberrimos hebrū & neston strymona emittit. Vltōres in/
terior: attollit hemona & Rhodopen & orbelon sacris liberi patris
coetu menadū orptheo primū initiāte celebratos: e quis hemus iu

tantū altitudinis ablit: v̄t euyinū z adriā ex summo v̄ertice osten/
dat v̄na gens thraces habitāt alijs aijsqz p̄editi z nominib⁹ z mo/
ribus: quidā fieri sūt z ad mortem paratissimi. Setē v̄tiqz id va/
ria opinio perficit. alij redituras putāt animas obcuntium. alij zsi
non redeāt/non extingui tamen: sed ad beatiora trāstre. alij emori
quidem: sed id melius esse q̄z viuere. Itaqz lugentur apud quosdā
puerperia: natiqz deflentur. funera contra festa sunt: z v̄luti sacra
cantu lusuqz celebrant. Ne foeminis quidē segnis est animus: su/
per mortuoz v̄iroz corpora interfici simulqz sepeliri votū eximū
habent. z quia plures simul singulis nupte sunt: cuius id sit decus
apud iudicatuos magno certamine affectant. morib⁹ datur: estqz
maxime letum: cum in hoc contendit: vincere. M̄ Joerent alijs voci
bus z cū acerbissimis planctibus efferunt. At quibus cōsolari eos
animus est: arma opesqz ad rogos deferūt: paratiqz (ut dicitāt) cū
fato iacentis: si detur in man⁹: v̄el pacisci v̄el decernere: v̄bi nec pu
gne nec pecunie locus sit: manentqz dominos proci: nupturē vir/
gines nō a parentibus v̄ris tradunt: sed publice aut locant ducen
de: aut venent. v̄trum fiat ex specie z moribus cā est. probe for/
moseqz in precio sunt: ceteras qui habeant mercede querunt: v̄ni
v̄sus quibusdā ignotus est. epulantibus tamē: v̄bi sup ignes quos
circūfident: quedā semina ingesta sunt: similis ebrietati hilaritas
ex nidore contingit. In littozibus Istro proxima est Istropolis.
deinde M̄ Jalesis deducta galatis. z tritonice. z portus caria. z pi/
stris promontorium: quod p̄teruectos alter ponti angulus acci/
pit. ad v̄sus phasiaco: z nisi āplioz foret/silis fuit. hic bizone mo/
tu terre itcidit: Est portus crinos. vrbes dionysiopolis. obdesos
messembria. anchialos: z intimo i sinu atqz v̄bi pōt⁹ altez sui fle/
xū angulo finit magna apollophania. recta de hinc ora: nisi q̄ me
dia ferme in promontorium: qd̄ thimniā vocāt: exit z incuruis con
tra se littozibus obtenditur: vrbesqz sustinet belinideson z pbilas

z phinopolim. ¶ Hactenus pontus deinde ē bosphor⁹: z propontis. In bosphoro Bizantium. In propontide Selimbria. perinthos bithynis. agnesqz: qui interfluūt erginos z tyras. Tū Kbeso regnata quondā pars thracię z bisaltes samiorum. z ingens aliquando gypsela. Post lacus: quē grai mactonthis appellāt: z in radice magne peninsule sedens lysimachia. ¶ Terra: quę sequitur nusqz lata atqz hic arctissima inter bellespontū egeūqz procurrit. angustias Isthion. frontem eius mastusiam. totam chersonesum appellant. ob multa memorabile est: In ea flumen egos naufragio classis attice insigne. Est z Abydo obiacens sestos Leandri amore pernobilis. Est z regio: in qua persarum exercitus diuisas spacio pelagoqz terras ausus pontibus iungere: mirum atqz ingens facinus: ex asia in greciam pedes z non nauigata maria transgressus ē Sunt protesilai ossa consecrata delubro. Est z portus sceolos ateniensibus z lacedemonijs nauali acie deernentibus laconice clas sis signatus excidio. Est cynosena tumulus hecubę sine ex figura canis: in quam conuersa traditur: sine ex fortuna: in quā deciderat humili nomine accepto. Est macidos. Est belle⁹: quę finit bellespontū. ¶ Aegeū statiz pelagus vaste longū littus impellit: sumo: tasqz terras hinc ad promontorium: quod Sunium vocatur. magno ambitu molliqz circūagit. eius tractum legentibus preuectisqz in assusiacum sinus intrandus est: qui altez chersonesi latus abluens iugo facie vallis includitur: z ex fluuio: quem accipit. Uxelas dictus. duas vrbes amplectitur alopoconensū z in altero Isthmi littoris sitam cardiam. eximia est enos ab Aenea profugo condita. Circa hebrum cicones. Trans eundem doriscos: vbi. Xerxem copias suas: quia numero non poterat: spacio mensum ferunt. Deinde promontoriū Scriphion: ex quo canentē orphea secuta z narrantur nemora: zone. Tum scoenos fluuius: z ripis eius adiacens maronia. Regio vlterior Diomedē tulit imanib⁹ equis mandendos solitum obiectare aduenas: z iisdem ab herculo obiectum

Turris: quam Diomedis vocant: signum fabule remanet: et vrbs:
quam soror eius suo nomine nominavit / Abdere: sed ea magis id
memorandum habet: quod Democritum physicum tulit / quod ita codi-
ta est. Ultra nestos fluit: Interque eum et strymona vrbes sunt:
philippia. apollonia. amphipolis. Inter strymona et atthon turris
calamea. et portus caprillon. vrbs acanthos et echina. Inter atthon
et pallenen cleona et olyntos. Strymon: sicut diximus: amnis est: lon-
geque ortus et tenuis: alienis subinde aquis fit amplior: et vbi non
longe a mari lacus fecit: maiore quam venerat alveo erumpit. Atthos
mons est adeo clatus: ut credatur altius quam vnde umbres cadunt /
surgere. capit opinio fidem: quia de aris quas in vertice sustinet:
non abluitur cinis: sed quo relinquatur aggere manet. Ceterum non
promontorio. ut alij: verum totus est: totoque longe dorso proce-
dit in pelagus. qua continenti adheret et Xerxe in graios tendente
per fossus transnavigatusque: et actus freto navigabili perusus. ima
eius tenent parue pelagorum colonie. in summo fuit oppidum Acro-
atthon: in quo (ut ferunt) dimidio longior quam in alijs terris etas ha-
bitantium erat. Pallene soli tam patentis: ut quinque urbium sedes
sit atque ager. tota in altum abit. angusta satis vnde incipit. Ibi est
potidea. at vbi laxius patet. De Bendetione: que refertur de illa ab he-
retris. hec ab achivis capto Ilio remeantibus posita. Tu De Jace-
donum populi: quot vrbes habitant: quarum Pellam maxime il-
lustrem alumni efficiunt Philippus grece domitor. Alexander etiam
asie. In litore flexus megibernus inter promontoria dividit
canastreu et portum: qui copos dicitur. vrbes toronen et miscellam
atque vnde ipsi nome est. De Megibernam incingit. canestreo promon-
torio Sena proxima est. De Megibernacula in medio qua terra dat
gremium: modice in littora ingreditur. Ceterum longis in altum
immissis lateribus ingens inter maria sinus est. in eum axius per
macedonas etiam per thessalos penitus excurrit. ante axium thes-
salonice est. inter utrumque callandria. cinda. aloros. icaris. apeno.

isepida. corinthia. meliboea. castanea pares ad famã: nisi q̄ philo
ctetes alumnus M̄ Heliboeã illuminat. Terre interiores claris loco/
rum nominib⁹ insignes pene nihil ignobile ferunt. Hinc nõ lon/
ge est Olympus. hic Pelion. hic ossa montes gigantum fabula bel
loq; memorati. hic musarum parës domusq; pieria. hic nouissime
calcatum grato herculi solum saltus oeteus. hic sacro nemore no/
bilia tempe. hic Liberta carminũq; fontes obiacent. ¶ Tum iã va/
ste z multam prominens grecia: z dum myrthoum pelagus attin/
gat: a septentrione in meridiẽ vecta. qua sol oritur egeis. qua occi/
dit Jonijs fluctibus obiacet. ac proxime spatiosa: z bellas nomine
grandi fronte procedit. mox mari vtroq; z Jonio magis latera ei⁹
intrante donec quattuor milia passuum pateat media ferme prope
inciditur. Deinde rursum terris huc se z illuc verũ in Joniũ ma/
re magis expandentib⁹ progressisq; in altum nõ tam lata q̄ coc/
perat: ingens tamen iterum z quasi peninſula extenditur. vocatq;
peloponnesos: ob sinus z promontoria: quis ut fibris littora eius
incisa sunt: simul q̄ tenui tramite in latũ effunditur: platani folio
simillima. ¶ In macedonia prima ẽ Thessalia. deinde M̄ Thagnesia.
phthiotis. doris. locris. phocis. boetis. attis. megaris. S; omniũ
attis clarissima. In pelopõneso argolis. laconice. messenia. achaia.
elis. arcadia. vltra etolia. acarnania. epiros vsq; in adriam. De
locis atq; vrbibus: que mare nõ abluit hec maxime memorãda sũt
In thessalia. Larissa aliquãdo iolcos. in M̄ Thagnesia Anthronia. in
phthiotide phthia. in locride cinos z calioros. in phocide delphi
z mons parnasus. z Apollinis fanum atq; oraculum. In boetia
thebe et citheron fabulis carminibusq; celeberrimus. In attide
eleusin Cereri consecrata Et clariores. q̄ vt indicari egeant. Albe/
ne in megaride vnde regioni nomen est megara: Vt in argolide
argos z M̄ Zycene z templum Junonis vetustate z religione per/
celebre. In laconide terapne. lacedemon. anycle. mons Taygetus

In messenia Messene & Zethone. In achaia atq; elide quondā
pise oenomai. elis & numen delubrumq; olympij Jouis certamine
gymnico & singulari sanctitate. Ipso quidem tamē simulacro: qđ
pbidię opus ē maxime nobile. Arcadiam peloponnesiace gentes
vndiq; incingunt. In easunt vrbes persophistenia. orchomenos
montes Pholoe. Lyllenus. Parthenius. menalus. flumina ery/
manthus & ladon. In etolia naupactos. In acarnania Stratos op/
pida. In epiro dodonei Jouis templum & fons ideo sacer: qđ cum
sit frigidus: & imersas faces sicut ceteri extinguat: vbi sine igne pro/
cul admouent accendit. At cum littora leguntur a promontorio
Sepsiade per Demetrium & balon & ptheleon & ethinon ad paga/
seum sinuz cursus est. Ille urbem pagasam amplexus annē Sper/
chion accipit. & quia Mjnye colchida petentes inde argo nauē so/
luere memorantur. Ab eo ad Suniū tendentibus illa prenaigan/
da. maliacus & opuntius grandes sinus: & in his cesorum etiam la/
conum trophea. Thermopyle. oroes. carphanemides alope. ante/
don. larumne. aulis agamemnonie graiorumq; classis in troiam
coniurantium statio. Mjzathon magnarū multarumq; virtutū
testis: iam inde a theseo persica maxima clade pnotus. Khammys
parua illustris tamen: qđ in ea fanum est amphiarai: & pbidiaca ne/
mesis. phoricos & bauronia olim vrbes. iam tantū nomina. Su/
niūm promontorium est: finitq; id littus bellados: quod spectat
ad orientem. Inde ad meridiem terra conuertit vsq; ad megarā
attice vt modo latere: ita nunc fronte pelago adiacens. Ibi est Py/
reus atbeniensium portus: Scyronia saxa seuo quondā scyronis
hospitio etiam nunc infamia. Mjzagensiū tractus Isthmon at/
tingit hoc illi cognomen est: quia quattuor milium spacio egcū ma/
re ab Ionio submouens angusto tramite belladi peloponneson an/
nectit. In eo est oppidum chencerea. fanum Neptuni. ludi quos
Isthmicos vocāt/ celebres. Corinthos olim clara opib^o. post clade
notior. nūc romana colōia. ex sūma arce: quā acrocorithō appellāt:

maria vtraq; contuens. peloponnesi oram: sicut diximus: sinus et
promontoria lacerant ab oriente Bucephalos et Chersonesus et Scy
leon. ad meridiem Malca: Tenaros. Achritas. Ichhis: ad vespem Chelo/
nates et Taraxos. habitant ab Isthmo ad Scyleon Epidaurij Esculapij
templo inclyti et Troezenij fide societatis Attice illustres. portus Sar
donicus et Schenitas et Pagonus. Oppida autem Epidaurus et Troezen
et Hermiona his littoribus apposita sunt. Inter Scyleon et Malcam La/
conicus. Inter Tenaron et Acritam et Icthim Cyparissius. In argolico
sunt noti Amnes Erasinus atq; Inachus. et notum oppidum Lerne
In laconico Cynthius et Eurotas: In ipso Tenaro Neptuni templum
et specus illi: quem in ponto Acherusium diximus: facie et fabula simi
lis. In asineo flumen Pamisus. In Cyparissio Alpheus. nomen de/
dit urbs in litore sita. hinc Cyparissus. illinc Asine. In Messenij Pylij
q; terras colunt. et ipsa pelago Pylos adiacet. Cyllene. Calipolis.
patrem oram illam tenent: in qua Thelonates et Araxos excurrunt: Sed
Cyllene: quod mercurium ibi natum arbitrantur insignis. Cithion deinde
maris id nomen est anguste et velut fretum lacus ore frequenti inci/
dens inter Etolos et Peloponnesiacos usq; ad Isthmon irrumpit.
In eo ad septentrionem spectare littora incipiunt. In his est Egcon
et Egina et Oliros et Scion. ac in aduersis Pagecretis. Anticyra. Oe/
anthia. Cyra: et notior aliquanto nomine Calydon et Eucnos. Extra
Cithion in acarnania maxime clara sunt oppidum. Leucas. flumen a/
Chelous. In epiro nihil ambracio sinu nobilius est. facit sinus. qui
angustis faucibus et que minus mille passibus pateant grande pelag/
us admittit. Faciunt urbes: que assidunt Actium. Argi. Amphilo/
cis Ambracia. Eacidarum regna: Pyrrhiq;. Butroton ultra est. De/
inde Lerauni montes. Ab his flexus in adriam. hoc mare magnam
secessu littorum acceptum et vaste quidem in latitudinem patens. qua
penetrat tamen vastius illyricis usq; Tergestum. Cetera gallicis. Ita
lisq; gentibus cinguntur: Parthenij et Dasarctem prima eius tenent.
sequentia paulatim Entbelle: Phaces. deinde sunt: quos proprie

illyricos vocant. Tum pyrei et liburni et Istria. Urbium prima est
Oricum: secunda Duracium Epidamnus ante erat. Romani nomen
mutauerunt: quod velut in damnum iturum omen id visum est. Ultra sunt
apollonia. salona. Jadera. nona. tragurium. sinus polaticus et pola
quondam a colchis (ut ferunt) habitata: in quantum res transeunt nunc
romana colonia. Amnes autem eas: et nar. et danubius: qui iam di
ctus est Ister: sed eas secundum apolloniam. nar inter pyreos libur
nos. per Istros Ister emittitur. Tergeste intimo in sinu adrię si
tum finit Illiricum.

¶ De Italia magis quod ordo exigit quam quia monstrari eget: pauca
dicentur. nota sunt omnia. ab alpiibus incipit in altum excedere: atque
ut procedit se media perpetuo apoenini iugo montis attollens in
ter adriacum et tuscum: sive ut aliter eadem appellantur: inter super
mare et inferum excurrit diu solida: Verum ubi longe abit in duo
cornua scinditur: respicitque altero siculum pelagus: altero ionium: tota
angusta et alicubi multo quam vnde coepit angustior. Interiora eius
alique alique gentes. Sinistram partem Lani: et Veneti colunt toga
tam galliam. Tum italici populi Picentes. Ferentani. dauni. apuli.
calabri. salentini. Ad dextram sunt sub alpiibus Ligures. sub apoe
nino hetruria. post latium. Volsci. campani. et super Lucaniam Bru
tij. Urbium: que procul a mari habitantur opulentissime sunt / ad si
nistram Patavium Antenoris. Mutina et Bononia romanorum colo
nie. Ad dextram Lapua a Tuscia et Roma quondam a pastoribus con
dita. nunc si pro materia dicatur alterius opus. At in oris proxima est
a tergeste Concordia. Interfluit Tanais nouem capitibus exur
gens vno ostio emissus. deinde Natiso non longe a mari ditius attin
git Aquileiam. Ultra est alpinum. Superiora late occupat littora pa
dus. namque ab imis radicibus vesuli montis exortus paruis se pri
mum fontibus colligit: et aliquatenus exilis ac macer mox alijs a
mnibus adeo augetur atque alitur: ut se per septem ad postremum o
stia effundat. Unum de ijs magnam padum appellant: Inde tam citus

profilit: vt discussis fluctib⁹ oīū qualē emisit: vndā agat: suūq; etiā
ī mari alueū seruet: donec eū exaduerso litore Istrię eodē impetu
profluens Ister annis excipiat. hac re per ea loca nauigātib⁹: qua
vtrinq; amnes eunt inter marinas aquas dulcium haustus est. A
pado ad Anconā trāsitur Raucenna. Ariminū Pisaurum. fanestris
colonia: flumē metaurus atq; esis. z illa in angusto illoꝝ duorum
promontorioꝝ ex diuerso coeuntiuū inflexi cubiti imagine sedens
z ideo a graīs dicta Ancona: Inter gallicas italicasq; gentes quasi
terminus interest. Hęc enī p̄gressos Piceni littoꝝ excipiunt. in
quibus humana potentia. clierna. cyp̄ra vrbes. castella autē firmuz
adria. truentinū. Id ei fluuiō: qui p̄terit nomē est. Ab eo Seno/
gallia maritima. habent enī fluminis ostia. Vrbes bucara z bisto/
niū: Dauni autē Tifernum amnē: claterniā. lucrinū. theanū. op/
pida. montemq; garganū. Sinus est cōtinuo Apulo littoꝝ incin/
ctus nomine Urias modicus spatio/p̄seraq; asper accessu. Extra
Simponium: vel vt graij dixerē Sipillum: z flumen: quod canu/
siū attingens/aufidū appellāt. post Bārium z gnatia z Ennio ciue
nobiles rudie. z in calabria Brandusiū. Valetiuū lupē bydrus mōs
tū salētini campi. z salētina littoꝝ z vrbs graia. Gallipolis. Thuc
vsq; adria bucvsq; italie latus alterū p̄tinet. Srons eius ī duo qdē
se cornua sicut supra diximus scindit. Eterū mare. qd̄ inter vtraq;
admisit tenuibus promontorijs semel iterūq; distinguēs non vno
margine circuit: nec diffusū patensq;: sed per sinus recipit. Prim⁹
Tarentinus dicit̄ inter promōtoꝝ Salen z lacinium. In eoq; sūt
Tarentus. metapontū. heraclea. Loto. Turium Secūdus Scylla/
ceus inter promontoria. Lacinium z zephyrium: in quo ē Perilia:
carcinus. Scyllaceū. mistre. Tertius inter zephirium. z Brutium.
Consentiam. Pauloniā: locrosq; circūdat. In brutio sunt colonia
regia rhegium. Scylla. taurinū z metaurum. Hinc in tuscum mare
deflexus est: z eiusdem terre latus alterum maticana Ionium. Ju
bon. z emica. clampetia. Blunda. Buxentium. Velia. Palinurus

olim phrygij gubernatoris. nunc loci nomē. Pēstanus sinus. Pē-
stum oppidum. Silerus amnis. picentia. petre: quas Syrenes ha-
bitauere. Minerve promontoriū. omnia Lucanie loca. Sinus pu-
teolanus. Surrentum. herculanum. Vesuuij montis aspectus.
Pompeij. Neapolis. puteoli. Lacus lucrin⁹ ⁊ auernus. Baię. Mis-
senum: Id nunc loci aliquādo phrygij militis nomen. Lume Lin-
ternū. Vulturnus amnis. Vulturnū oppidū. Amoena campanie
littora. Sinuessa. Iiris. Minturne. Formię. fundi. terracina. Lyr-
ces domus aliquādo circeij. Antium. aphrodisium. ardea. Lauren-
tum. ostia citra Tyberim in hoc latere sunt. Ultra pyrgi. anio castz
nouū grabus. Lecosa. Telamon. Populonia. Lecina. Pise: betru-
sca ⁊ loca ⁊ nomina. Deinde Luna Ligurū: ⁊ liguria: ⁊ Genna. et
Sabatia. ⁊ Albiganū. Tum paulon ⁊ Narum flumina vtraq; ab
alpibus delapsa: sed Narum quia Italiā finit aliquanto notius.
Alpes ipse ab ijs littoribus longe lateq; diffuse: primo ad septen-
trionem magno gradu excurrunt: deinde vbi Germaniam attige-
runt: verso impetu in orientē abeunt: direptisq; populis imanib⁹
vsq; in thraciam penetrant:

Gallia lemano lacu ⁊ gebennicis montib⁹ in duo latera diuisa.
atq; altero tuscum pelagus attingens. altero oceanum. hinc a Va-
ro illinc a Rheno ad pyreneum vsq; promittitur. pars nostro ma-
ri apposita / fuit aliquando braccata: nunc narbonensis magis
cultā ⁊ magis consita: ideoq; etiam letior. Urbium: quas habet:
opulentissime sunt Gasco vocuntiorum. vienna alobrogum. aue-
nio. canarum arecomitorum. Nemausus. Tolossa. Tectosagum
secundanorum. arausio sectanorum. arelate: septimanorumq; Bli-
tera. sed antestatonis atacinorū: decimanorūq; colonia. vnde olim
ijs terris auxiliū fuit: nūc ⁊ nomē ⁊ dec⁹ ē marti⁹ narbo. In littori-
b⁹ aliquot sūt cū aliqb⁹ noib⁹ loca. Lextez rare vrbes: q; rari port⁹
⁊ ois plaga austro. atq; africo exposita ē. Nicea tāgit alpes. tangit

oppidū iōetiācū. tangit antipolis. Deinde est forū Julij octava/
noꝝ colonia. Tunc post Antiopolim. ⁊ olbiā: ⁊ Laurion. ⁊ Lita/
ris tenet ⁊ Lacidōn massiliensū portus. ⁊ i eo ipsa Massilia. Hec
a phocēis oriunda: ⁊ olim inter asperas posita: nunc vt pacatis ita
dissimilimīs tamen vicina gentibus. mirum q̄z facile ⁊ tunc sedem
alienā coeperit: ⁊ adhuc morem suum teneat. Inter eam ⁊ Rhoda
num maritima auaticoz stagno assidet fossa mariana. partē eius a/
mnis navigabilis alueo effundit. alioquin littus ignobile ē lapideū
(vt vocāt) i quo herculem cōtra albiana ⁊ bergion Neptuni liberos
dimicantē cū tela defecissent ab inuocato Joue adiutū imbre lapi/
dū ferunt. credas pluuisse. adeo multi passim ⁊ late iacent: Rhoda/
nus nō longe ab Istri rheniqz fontibus surgit. deinde lemano la/
cu acceptus tenet impetum: seqz per mediū integer agens quant⁹
venit/egredit: ⁊ inde contra in occidentē ablatus aliquādiu gallias
dirimit. Post cursu in meridiē abducto hac intrat accessuqz alioꝝ
amniū iam grandis ⁊ subinde grandioꝝ iter volcas ⁊ cauaras emit
titur. Ultra sunt stagna Volcaꝝ: Ledūm flumen. castellū latara.
mesua collis incinctus mari pene vndiqz: ac nisi q̄ angusto aggere
continenti annectitur insula. Tum ex gebennis demissus. Arausis
iuxta acatā. secundū bliteras obris fluit. atax ex pyreneo monte di
gressus qua vi fontis aquis venit exiguus vadusqz. Est etiā ingen
tis alioquin aluei tenens: nisi vbi narbonem attingit: nusqz navi/
gabilis: sed cū hibernis intumuit imbribus: vsqz eo solitus insur/
gere: vt se ipse non capiat. Lacus accipit eum Rhodanus noie spa/
ciosus admodū: sed q̄ mare admittit: tenuis aditu. Ultra ē Leu/
cata littoris nomē. ⁊ salsuse fons non dulcibus aquis defluens sed
salsioribus ⁊ q̄z marine sunt. Juxta campus minuta arundine: gra
ciliqz peruiridis: Leterum stagno subcunte suspensus. Id manife/
stat media pars eius: que abscissa proximis velut insula natat: pel/
liqz se. atqz attrahi patit: quin ⁊ ex ijs que ad imū p̄fossa sunt. sus/
fusa mare ostendit. Unde graijs nostrisqz etiā auctorib⁹ verine

ignorantia/an prudentibus etiã mendacij libidine vñsum est trade/
re posteris/in ea regione piscem e terra penitus erui: q̄ vbi ex al/
to hucusq; penetravit per ea foramina ictu captantium interfectus
extrahitur. Inde est ora Sordoniũ: z parua flumina thelis z thi/
cis vbi accreuerit perseua. colonia Ruscino. vicus eliberre magne
quondã vrbis z magnarũ opum tenuē vestigiũ. Tum inter pyre
nei promontoria portus veneris est sinu falso: z ceruaria locus fi/
nis gallie.

Pyreneus primo hinc in britannicũ procurrit oceanũ: tum in/
ter terras fronte conuersus hispaniã irrumpit: z minore eius par/
te ad dexterã exclusa trahit perpetua latera co ntinuus per omnem
donec prouinciã longo limite immissus/in ea litroza: que occiden/
ti sũt aduersa/perueniat. Ipsa hispania: nisi qua gallias tangit:
pelago vndiq; incincta est: vbi illis adheret: maxime angusta pau
latim se in nostrum z oceanũ mare extendit: magis magisq; latior
ad occidentem abit: ac fit ibi latissima. viris. equis. ferro. plumbo.
ere. argento auroq; z tam abundãs: z adeo fertilis vt sicubi ob pe
nuriã aquarum effoeta z sui dissimilis est: limum tamen aut spartũ
alat: Tribus autẽ est distincta nominibus. parsq; eius Terraco/
nensis. pars Betica. pars Lusitania vocatur. Terraconensis altero
capite gallias. altero beticam Lusitaniãq; contingens. mari latera
obijcit nostro. qua meridiem. qua septentrionẽ spectat oceano. il/
las fluius Anas separat. z ideo betica maria vtraq; prospicit: ad
occidentem atlanticum. ad meridiem nostrum. Lusitania oceano
rãtũmodo obiecta est: sed latere ad septentriones: fronte ad occasus
Urbium de mediterraneis in terraconensi clarissime fuerunt Pal/
lantia z Numantia: nunc est Cesaraugusta. In lusitania. Emerita.
In betica. Astagi. Ispalis. Corduba. At si littora legas. aceruaria
proxima est rupes: que in altum pyreneum extrudit: Dein thicis
flumẽ ad rhodã clodianũ ad Emporia. Tũ mōs iouis cui⁹ parti oc
cidenti aduersã eminentiã cautiũ: que inter exigua spacia vt gradu

subinde cōsurgunt: scalas Annibalís appellāt. Inde ad tarraconē
parua sunt oppida Bládeluro. betullo. barchino. Subur. Itholobi
parua flumina/ Betullo. Juxta Jouis montē Kubrica: tum in Bar
chinonis littoze inter subur & Itholobin maíus taraxo. Urbis ē in
his oris maritimaz opulentissima. Tulcis. Eam modicus amnis
super/ Ingens iberus deorsum attingit. Inde se i terras pelagus
insinuat: & primum magno impetu admissum. mox in duos sinus
promontorio: quod Ferrariá vocant: finditur: prior suppronensis
dicitur: maiorq; ac magno satis ore pelagus accipiens: & quo ma/
gis penetra: angustior Sorobin & Duriam & Sucronē non ma/
gna excipit flumina. Urbes complexus & alias quidē: sed notissi/
mas Valentia & Saguntū illam fide & erumnis indytam. Sequēs
ilicitanus Alonem habet: & lucentiam: & vnde ei nomen est/ ilicen.
hic iam terre magis in altum eunt: latiorēq; q̄ fuerat/ hispaniā
faciunt: verū ab ijs: quę dicta sunt: ad principia beticę præter Lar/
thaginé: quā dux poenorū Asdrudal condidit: nihil referendū est.
In illis oris ignobilia sunt oppida: & quorūz mentio tantū ad or/
dinem pertinet: Virgi in sinū quē Virgitanū vocant. Extra Ade/
ras velox. menobia. V/ Salacha. Lisal. Dubal. acipiro. Berbesul
Aperit deinde angustissimū pelagus: & proxima inter se Europe:
atq; africę littoza mōtes efficiūt: vt initio diximus: columnę ber/
culis abyta: & calpes: vterq; quidē sed calpes magis & pene tot⁹ in
mare prominens. Is mix in modū cōcauus. Ab ea parte qua spe/
ctat occasū: mediū fere latus aperit: atq; inde ingressus totus ad/
modū pervius prope quantū patet sinus: & specus vltra est: In co
q; tartheia (ut quidā putāt) aliquādo tarthesos: & quā trāsuecti ex
africa phoenices habitāt: atq; vnde nos sumus: cingenteratū. mel
lana & bello & besipho vsq; ad Junonis promōtorii orā freti occu
pat. Illud iā in occidentē & oceanū obliquo iugo excurrrens: atq; ei
qđ in africā ampelusiā esse dixeramus aduersū/ qua nostra maria
sunt/ finit Europen. Gades insula quę egressis fretū obuia ē: ad/

monet ante reliquas dicere: q̄z in oceani littora terrarūq̄z circuitūz
 vt initio promissimus: oratio excedat. Paucę sunt i meotide (In/
 de enī videt̄ cōmodissimū incipere) neq̄z oēs tamē incolunt. nam
 nec pabula quidē large ferunt. hac re. habitantibus caro magnorū
 piscium sole siccata z in pulucre vsq̄z cōtusa p̄ farre ē. Paucę z in
 ponto lauce borystenis ostio obiecta parua admodū. z q̄ ibi achil/
 les situs est: achillea cognomine. nō longe acolifaria: que d̄ Barti
 sacrata: vt fabulis tradit̄. tulit aues cū sūma clade aduentū pen
 nas quasi tela iaculatas. Sex sūt inter istri ostia. Ex ijs Peuce no/
 tissima z maxima. Lynas mariandynoz finibus proxima vrbē ha
 bet: quā q̄z bithyni incolunt bithynida appellant. Contra thraciū
 bosphoz due parue: paruoq̄z distātes spacio: z aliquādo credite:
 dicteq̄z cōcurrere: z cyaneę vocant̄ z symplegades. In propōtide
 tātū proconesos habitant. Extra bellepōtū eaz que asiaticis regio
 nibus adiacēt/clarissime sūt Tenedos sigeis aduersa littoribus. et
 quo dicent̄ ordine ad promontorium tauri montis expositę: quas
 quidā dici putanere d̄ Jacaron: siue q̄ fortunati admodū celi soli/
 q̄z sūt: siue q̄ eas suo suozq̄z regno d̄ Jacar occupauerat. In Tro
 ade lesbos. z in ea quinq̄z olim oppida antisia. pyra. cresos. Ciraua
 d̄ Titylene. In Ionia Ebios z Samos. In Caria cos. In Lycia
 Rhodos. In illis singule sūt iisdē noibus vrbes. In Rhodo tres
 quōdā erāt Lindos: Lamiros. Zelysos. q̄ s̄ Tauri pmōtonū ipoz
 tune nauigātib⁹ obiacēt Ebelidontę noiant̄. In sinu quē maximū
 asia recipit ppe media cyprus ad ortū occasūq̄z se imittēs recto iu/
 go inter ciliciā Syriāq̄z ponigūt ingēs: vt q̄ aliquādo nomē regno
 coeperit: z nunc aliquot vrbes ferat. quaz clarissime salamis z pa/
 phoz: z quo primū ex mari venerē egressā accole affirmāt. palepa
 phoz. Parabos etiā i phoenice est parua: z quantū patet tota op/
 pidū/frequens tamē: Qz etiā sup̄ aliena tecta sedē ponere licet. par
 ua z Lanopos Nili ostio: qd̄ canopicū vocāt: obuia est. d̄ Zenelai
 gubernator Lanob⁹ ibi forte moriens no. nē insule illa ostio dedit

Pharos Alexandriae nunc ponte coniungitur: olim ut homerico
carmine proditum est: ab eisdem oris cursu diei totius abducta: et
si ita res fuit: videri potest coniectantibus in tantum mutatae causas
Nilum prebuisse: dum limum subinde: et precipue cum exundaret:
littozi annectens auget terras spaciumq; augescentium in vicina
vada promouet. In africa contra maiorem sirtim cuteletos: contra
minoris promontoria meninx: et cercinna. contra carthaginis si-
num tarrichie et egathe romana clade memorabiles. Plures Eu-
rope littozibus sunt apposite: In egeo mari prope thracia Iba-
sos. Imbros. samothrace. Scandile. polyagos. Scythos: balone-
sos. et qua aliquando omnibus qui mares erant. ceteris tantum foe-
mine tenuisse dicuntur atque monti Lemnos aduersa Pagaseus si-
nus Scython prospicit. scinifon amplectitur. Euboea ad meridiem
promontorium gereston et capbarea. ad septentrionem caunum extru-
dit. et nusquam lata duum milium spacium habet ubi arctissima est: ce-
terum longa totiq; boetie apposita angusto freto distat a littoze.
Euripon vocat: rapidum mare et alterno cursu septies die: ac septi-
es nocte fluctibus inuicem versis: adeo imodice fluens: ut ventos
etiam ac plena ventis nauigia frustretur. Aliquot in ea sunt oppi-
da. Styra Eretria. piranessos. oechalia. verum opulentissime Lary-
stos et chalcis. In attide belene est nota stupro belene. et salamis
excidio classis persice notior. Circa peloponneson etiam nunc in egeo
phiriusa et egina epidaurico littozi proxima: Troezenio calauria in-
ter ignobiles alias leto Demosthenis nobilis. In myrthoo cythe-
ra contra maleam emissa: et Legea. Nissa contra acritam. In Ionio
prostirria. Lephalonia. Neritos. Same. Jacinthos. Dulichium. et
inter non ignobiles vlyssis nomine Ithaca maxime illustris. In
Epiro Echinades. et olim Plote Strophades. contra ambratium
sinum Leucadia. et vicina adriaco mari Corcyra. he thracum graiorumq;
terris obiacet. at interioribus nelos. olearos. egina. cathon. Jos. The-
ra. Syaros. Iporis. Dionysia. Lianos. Chalcis. Icaria. Pinaris.

Nisyros. Lebynthos: calydræ. asine. hæc q̄z disperse sunt Sporades
Ab eis Licinos: bipanos. Siphnos. Seriphos. benea. Paros.
Syros. Tenos. Mycon. Naxos. delos. andros. q̄z in orbem iacent
Eyclades dicte sūt. Super eas iam in medio mari ingens et centū
quondā urbibus habitata Erete/ ad orientē promontoriū Samo/
nium: ad occidentē criu metopon immittit: nisi maior: esset Lypso
similis. multis famigerata fabulis aduentu Europe. pasiphaes et
Ariadne amoribus. Minotauri feritate fatq̄z. Dedali operib⁹ et
fuga. tum statione atq̄z morte: maxime tamē eo q̄ ibi sepulti Jo/
uis pene clarum vestigiū sepulchrū: cui nomē eius insculptū esse
accolē ostendunt. Urbū notissime Sinossos. gortyna Lyctos. ly/
castos. olopiros. phestos: cydon. Lamoacus. dyctina. Inter col/
les q̄ ibi nutritum Iouem accipimus: fama Idei montis excellit.
Juxta ē astida. Naumachos. zephyre. grise. caudos: et quas musa/
gorus numero tres vno tamē vocabulo appellat: atq̄ vnde carpa/
thio mari cognomē ē carpathos. In adria asporos. dicedalos. ab/
syrtis. Issa. Tiana. bidria. phlecirides. nigra corcira. lingarium:
Diomedia. Aestria. asine. atq̄z vt Alexandria ita Brundisio adia/
cens Pharos.

¶ Sicilia (ut ferūt) aliquādo cōtinens: et agro brutio annexa. post
fretum maris siculi abscissa est. id angustum et anceps alterno cursu
modo in tuscum. modo in Ionium pelagus perfluit/ atrox. seuum
et scyllæ charybdisq̄ seuis numinibus inclytū. Scylla saxum ē: cha/
rybdis mare. vtrunq̄z noxiū appulsis. Ipsa ingens et tribus pro/
montorijs in diuersa procurrens græcæ litteræ imaginem: quæ del/
ta dicitur. efficit. Pachinum vocat: quod græciā spectat. lilybeum quod
in african. Pelorum quod in Italiam vergens scyllæ aduersum est
causa nois. Pelorus gubernator ab Annibale ibidē conditus: quē
idem vir profugus ex africa ac per ea loca Syriā petēs: quia procul
intuenti videbant cōtinua esse littoza/ et nō peruium pelagus/ pro/
ditū se arbitrat⁹ occiderat. Ab eo ad pachinū ora quæ extenditur

Jonium mare attingens hec fert illustria Messana. Taurominiū.
Latina. Megarida. Syracusas et in ijs mirabilem arethusa. fons ē
in quo visuntur iacta in alpheum annem: ut diximus: peloponne
siaco littoꝝ infusum. vnde ille creditur nō se consociare pelago: sed
subter maria terrasq; depressus huc agere aluenz: atq; hic se rursus
extollere. Inter pachynū et lilybeū et agragas ē. et heraclea et ther/
me. Inter lilybeū et pelorida Panormus/et Imera. Interius vō
Leontini et centuripinū et hybla: alięq; complures. Samā habet ob
Cereris templū etna precipua montiū. Eryx maxime memoratur
ob delubrum veneris ab Aenea conditū. et etna que cyclopas olim
tulit: nunc assiduis ignibus flagrat. De annib; Imera referēdus
q; in media admodū ortus in diuersa decurrit: scindensq; eā vtrin
q; alio ore in libycū alio in tuscū mare deuenit. Circa Siciliā in si/
culo freto est Aege: quā Calypso habitasse dicūt. Africam versus
caulos. melita. cosura. Propius Italiā galaza. et ille septē: q̄s eoli
appellant osteodes. Lipara. heratea. didyma. pboenicussa. ericussa
Aetna perpetuo flagrat igne. hiera et strongyle et pithecussa. leuco/
thea enaria. Sidonia. capree. prochyta. Pontic. pandatoria. Sino
nia. parmara Italico lateri citra tyberina hostia iacent. Ultra ali/
quot sunt parue dianium. Iginium. carbania. vrgo. Ilua: caparia.
Due grādes fretoq; diuisę etrusco: quaz corsica littoꝝ propioꝝ in
ter latera tenuis et longa preter q̄z vbi aperta: et marianę colonie
sunt. A barbaris colit Sardinia africū pelagus attingens: nisi q̄
in occidentē q̄z in orientē angustius spectat: par et quadrata vndi/
q; et nusq; non aliquāto spaciosior q̄z vbi longissima ē/corsica. Le/
terū fertilis et soli q̄z celi melioris: atq; vt fecunda ita pene pesti/
lens. In ea antiquissimi populoz sunt Ilienses. Vrbiā antiquissi
mę Lalaris: et sulci. At in gallia quas referre conueniat sole sunt
Stoebades ab ora liguz ad Massiliā vsq; disperse. Baleares in
hispania cōtra tarraconensia littoꝝa site nō longe inter se distant. et
ex spacio sui cognominibus acceptis maiores minoresq; pbibent.

Castella sunt in minoribus Samo & VZago: in maioribus parma:
& polentia colonie. Ebusos e regione promontorij: qđ in supro/
nēsi sinu Ferrariā vocāt: eodem noīe urbē habet. frumentis tantus
non fecunda. ad alia largior: & omnium animalium: que nocent: adeo
expers: vt nec ea quide que de agrestibus mitia sunt: aut generet:
aut si inuecta sunt sustineat. Lōtra est. Colubraria cuius meminif
se succurrit: qđ cum scateat multo ac malefico genere serpentū & sit
ideo inhabitabilis: tamen ingressis eam intra id spacium: qđ Ebu/
sitana humo circūsignauerunt: sine pernicie & tuta est / iisdem illis
serpentibus: qui solent obuios appetere: aspectum eius pulueris
aliudve quod verius / procul & cum pauore fugientibus.

Pomponij VZelle cosmographi liber Tertius.

Icta est ora nostri maris. dicte insule / quas amplecti
tur. restat ille circuitus: quem vt initio diximus: cin /
git oceanus ingens & infinitū pelagus & magnis est
bus concitum (ita enim motus eius appellant) mo /
do inundat campos. modo late nudat ac refugit. nūc
alios aliosq; inuicē / neq; alternis accessibus nunc in hos : nunc in
illos impetu versum. ied vbi in omnia littoza: quāuis diuersa sint
terrarum insularumq; ex medio pariter effusum est: Kursus ab il /
lis colligit. in medium & in semetipsum redit. tanta vi semper im /
missum: vt vasta etiam flumina retroagat: & vt terrestria deprehen
dat animalia: aut marina destituat. neq; adhuc satis cognitum est
anbelitu ne suo id mundus efficiat: retractāq; cum spiritu regeret
vndā vndiq; si vt doctiorib⁹ placet: vnū animal ē: an sint depressi
aliqui specus: quo reciproca maria residant: atq; vnde se rursus ex
uberātia attollant: an luna causis tantis meatib⁹ prebeat. Ad ortus
certe eius occasusq; variant: neq; eodē assidue tēpore: s; vt illa sur
git ac demergit: ita recedere atq; aduētare cōperimus. huc egres /
sos sequētesq; ea: que exeuntibus dextra sūt: equoz atlantiū & ora
betice frontis excipit: que nisi qđ semel iterūq; paululum in semet

abducitur: vsq; ad fluvium anam pene recta est. Turduli & bastuli habitant. In proximo sinu portus est: quē gaditanū: & lucus quē oleastrum appellant. Tum castellum Eboza i litore. & procul a litore asta colonia. extra Junonis ara templumq; est. In ipso mari monumentū Seryonis scopulo magis q̄ insule impositū. Betis ex terraconensi regione demissus per hāc fere mediam diu: sicut nascitur: vno amne decurrit. post vbi nō longe a mari grande lacum facit: quasi ex vno fonte geminus exoritur: quant' q; simplici alueo venerat: tantus singulis effluit. Tum sinus alter vsq; ad finem provincie inflectitur: cumq; parua oppida olitungi. onolapa contingunt. At lusitania trans anam qua mare atlanticū spectat. primum ingenti impetu in altum abit: deinde resistit: ac se magis etiam q̄ betica abducit. qua prominēt bis in semet recepto mari: in tria promontoria dispergit. Anē proximum quia lata sede procurrentis paulatim se ac sua latera fastigiat: cuneus ager dicitur: sequens sacrum vocant. magnum quod vltius est. In Luneo sunt Mirtilibalio. ossonoba. In sacro latobrigal & portus Annibalis. In magno eboza. Sinus intersunt: & est in proximo Salacia. In altero vlyssipo. & tagi ostiū annis aurū gemmasq; generatis. Ab his promontorijs ad illam partem: quē recessit: ingens flexus aperitur. In eoq; sunt Turauli veteres: turdulorūq; oppida. amnes autē in medium fere Munda vltimi promontorij latus effluens: & radices eiusdē abluens. Durius frons illa aliquādiu rectā ripam habet: deinde modico flexu accepto mox paulū eminet: tū reducta itez iterūq; recta margine iacēs ad promōtorij: quod celticū vocamus: extenditur. totā celtici colunt: sed a durio ad flexū groni. fluitantq; per eos Auocelandus. Nebis Mjinius & cui oblivionis cognomē ē Limia flexus ipse Labriacā urbē amplex' recipit fluvios. leros. & illā partē: quē p̄minet: p̄samarchi habitāt: p̄q; eos tamaris & Sars flumina nō lōge orta decurrūt. tamaris scōm Eboza pontū. Sars iuxta turrē Augusti titulo memorabilez. cetera super

Tamarici neriqz incolunt in eo tractu vltimi. **C**hactenus eni ad occidentem versa littora pertinent: deinde ad septentriones toto latere terra couertitur. a celtico promontorio ad Scythicu vsqz perpetua eius ora: nisi vbi modici recessus ac parua promontoria sunt ad cantabros pene recta est. In ea primu artabri sunt. & Janasu celtice getis. deinde astures. In artabros sinus ore angusto admixtu mare non angusto ambitu excipiens ad robur urbem & quattuor annuum ostia incingit. duo etiam inter accolentis ignobilia sunt per alia Ducamaris exit in libyca. In asturu littore noeta e oppidum: & tres are: quas sestianas vocant: in peninsula sedent: & sunt augusti nomine sacre: illustrantqz terras ante ignobiles. at ab eo flumine: quod salia vocat: incipiunt ore paulatim recedere: & late ad huc hispanie magis magisqz spacia contrahere: vsqz adeo semet & terras angustantibus: ut earum rerum spacium inter duo maria dimidio minus sit: qua Gallia tangit: qz vbi ad occidentem littus exponitur. Tractu Cantabri & vardusi tenent. Cantabroz aliquot populi amnesqz sunt: sed quorum nomina nostro ore concipi nequeant/peruendi. & salenos. sauriu. Per anriginos & orgenomes quosda nasa descendit: & deuales tritonobelunte cingit: & detu aturia sonans. Sauso & magrada. Varduli vna gens hinc ad pyrenei iugi promontoriu ptines claudit hispanias. **U**sequit gallie latus alteru: cuius ora primo nihil pgressa in altum: mox ratunde pene in pelagus excedens quantum retro hispania abscesserat cantabricis fit aduersa terris: & gradi circuitu afflexa ad occidentem littus aduertit. Tunc ad septentriones conuersa iteru longo rectoqz tractu ad ripas rheni aninis expandit. Terra est frumenti precipue & pabuli ferax & amoena lucis imanibus quicquid ex satis frigoris impatiens e ager nec vbiqz alit: & noxio genere animalium minime frequens. Sentes superbe. superstitiose. aliquando etia imanes adeo ut hominem optimam & gratissimam dijs victimam crederent. manent vestigia veritatis iam abolite: atqz vt ab vltimis cedibus temperat:

ita nihilominus ubi deuotas altaribus admouere / delibant. habet
tamen et facundiam suam: magistrosque sapientie dryudas. Hi terre
mundique magnitudinem et formam. motus celi et siderum / ac quid dii
velint: scire profitentur. docent multa nobilissimos gentis clam et
diu vicenis annis in specu / aut in abditis saltibus. vnu ex ijs que
precipiunt in vulgus effluxit: videlicet vt forent ad bella meliores
eternas esse animas / vitamque alteram ad manes. itaque cum mortu
os cremant ac defodiunt: apta viventibus olim negotiorum ratio
etiam et exactio crediti deferrebat ad inferos: erantque qui se in ro
gos suorum velut vna victuri libenter imitterent. Regio quam inco
lunt omnis comata gallia. Populorum tria summa nomina sunt:
terminanturque fluijs ingentibus. nam a pyreneo ad garunnam a /
quitania ab eo ad sequanam celtum. inde ad rhenum pertinent Belge.
Aquitanorum clarissimi sunt ausci Celtarum hedui. Belgarum tre
ueri. Urbesque opulentissime in treueris augusta. In heduis augu
studunum. In aucis beliumberrum. Garunna ex pyreneo monte
delapsus nisi cum hyberno imbree aut solutis niuibus intumuit: diu
vadosus / et vix nauigabilis fertur. At ubi obuius oceani exestuan
tis accessibus adauctus est: iisdemque retro remeantibus suas illiusque
aquas agit: aliquantulum plenior / et quanto magis procedit: eo latior
fit. ad postremum magni freti similis nec maiora tantum nauigia to
lerat: verum etiam more pelagi scuientis exurgens iactat nauigantes
atrociter: utique si alio ventus alio vnda precipitat. In eo est insula
Antros nomine: quam pendere et attolli aquis incrementibus ideo
incole existimant: quia cum videatur editior aquis obiacet: ubi se
fluctus impleuit illam operit: nec vt prius tantum ambit: et quod ea qui
bus ante ripam: collesque ne cernerent obstiterant: tunc velut ex loco
superiore perspicua sunt. A Garunne exitu latus illud incipit ter
re procurrentis in pelagus: et oris cantabricis aduersa littoribus
alijs populis media eius habitantibus / ab santonis ad osissimos
usque deflexa. Ab illis enim iterum ad septentriones frons littorum

respicit: pertinentq; ad ultimos gallicarum gentium **W**orinos:
nec portu: quem gesoziciacū vocāt: quicq; habent notius. **R**he/
nus ab alpibus decidens ppe a capite duos lacus efficit venetū &
acromū. mox diu solidus: & certo alveo lapsus dand procul a ma/
ri huc & illuc dispergit: sed ad sinistꝝ amnis etiā tū & donec effluat
rhenus ad dexterā pmo angust⁹ & sui silis. post ripis lōge ac late
recedētib⁹ iā nō amnis s; ingēs lac⁹ vbi campos implevit fluo dicit
eiusdēq; nois insulā āplex⁹ fit itez arctior itezq; fluuius emittit.
Germania hinc ripis eius vsq; ad alpes. a meridie ipsis alpi/
bus. ab oriente sarmaticarū confinio gentiū. qua septētrionē spe/
ctat. oceanico littoꝝ obducta est. Qui habitant immanes sūt ani/
mis atq; corporibus: & ad insitam feritatem vaste vtraq; exercent/
bellando animos/corpora ad consuetudines laboꝝ maxime. frigo
ra nudi agunt: anteq; puberes sint. & longissima apud eos pueri/
tia est. viri sagis velantur aut libris arborum. quāvis seua hyeme
nandi non patientia tātum illis/studium etiam est. bella cum fini/
timis gerunt. causas eorum ex libidine accersunt: neq; imperitan/
di prolatandiq; que possident. Nam ne illa quidē enixe colūt: sed
vt circa ipsos que iacent vasta sint. Jus in viribus habēt adeo: ut
ne latrocinij quidē pudeat: tm̄ hospitib⁹ boni. mitēsq; supplicibus
victu ita asperi incultiq; vt cruda etiā carne vescant. aut recenti aut
cū rīgētē in ipsis pecudū ferarūq; corijs manibus pedibusq; subi/
gendo renouarunt. Terra ipsa multis ipedita fluminibus. multis
mōtib⁹ aspera: & magna ex parte silvis ac paludib⁹ inuia. Paludū
Suesia **W**esia & melsiagū maxime. Syluaz hercynia & aliquot sūt
q̄ nomē hnt: s; illa diez sexaginta iter occupās vt maior alijs. ita &
notior. **W**otiū altissimi **T**aun⁹ & rbetico: nisi quoꝝ noia vix ē elo
qui ore romano. **A**mmiū i alias gētes exētiū **D**anubi⁹ & rhodan⁹
i rhenū moenis & lupia. In oceanū amisi⁹ vrbis & albis clarissimi
Sup albi codan⁹ ingēs sin⁹ magnis puisq; isulis refert⁹ ē. **A**cre ma
re qd̄ gremio littoꝝ accipit: nusq; late patz nec vsq; mari sile vez

aquis passim interfluentibus: ac sepe transgressis vagum atque diffu-
sum facie amnium spargitur. qua littora attingit ripis contentum in-
sularum non longe distantibus et ubique pene tantumdem: ut angustus et
par freto/curiansque subinde se longo supercilio inflexum est. In eo
sunt imbrici et teutoni. ultra ultimi germanie hermones. ¶ Sarmatia
intus quam ad mare latior. ab istis que sequuntur insula amne discreta.
qua retro abit usque ad istrum flumen immittit. gens habitu armisque
partibique proxima: verum ut celi asperioris/ita ingenij. non se urbi-
bus tenent/et ne statis quidem sedibus: ut inuita creta pabula ut ce-
dens et sequens hostis exigit/ita res opesque secum trahens semper ca-
stra habitat bellatrix. libera indomita. et usque eo immanis atque atrox
ut foemine etiam cum viris bella ineant: atque ut habiles sint: natis
statim dextra aduritur mamma. Inde expedita in ictus manus/ que
exeritur virile fit pectus. arcus tendere. equitare. venari/puellaria
pensa sunt. ferire hostem adultarum stipendium est: adeo ut non percus-
sisse pro flagitio habeatur. sitque eis poene virginitas. ¶ Inde asiaticum co-
finia. nisi ubi perpetue hyemes sedent et intolerabilis rigor/scythi-
ci populi incolunt fere omnes etiam in unum Belge appellati. In
asiatico littore primi hiperborici super aquilonem Rhipheosque mon-
tes sub ipso siderum cardine iacent: ubi sol non quotidie ut nobis
sed primum verno equinoctio exortus autumnali demum occidit. et
ideo sex mensibus dies: et totidem alijs nox usque continua est. Terra
angusta. aprica. per se fertilis cultores iustissimi: et diutius/quam vlli
mortalium/et beatius vivunt. Quippe festo semper ocio leti non bel-
la novere. non iurgia. sacris operati maxime apollinis: quorum pri-
mitias delon misisse initio per virgines suas: deinde per populos
subinde tradentes ulterioribus: moremque cum diu et donec vitio
gentium temperatus est/seruasse referunt. habitant lucos sylvasque. et
ubi eos viuendi satietas magisque tedium cepit: bylares redimitti ser-
tis semetipsi in pelagus ex certa rupe precipiti dant. Id eis funus
eximium est. ¶ Mare caspium ut angusto/ita longo etiam freto primum

terras quasi fluvius irrūpit: atq; vbi recto alueo influxit: in tres si-
nus diffunditur contra os ipsū in byrcanū. ad sinistrā in scythicū
ad dextrā in eum quē proprie & totius nominis caspiū appellant.
omne atrox. seuum. sine portibus. procellis vndiq; expositum / ac
beluis magis q̄ cetera refertū: & ideo minus nauigabile: ad intro-
euntiū dextrā scythę nomades freti littorib⁹ insident. Intus sūt
ad caspiū sinū caspij & amazones: sed quas sauromatidas appel-
lant. ad byrcanum Albani. & Volchi. & byrcani. In scythico amer-
di & pestici. etiā ad fretum debrices. Vlti i eo sinu magni par-
uiq; amnes fluunt: sed qui famā habēt ex ceraunis montibus vno
alueo descendit duobus exit in caspiū araxes tauri latere demissus
quoad cāpos Armenię secat: labitur placidus & silens / neq; i vtrā
partē eat: q̄m̄q; intuearis / manifestus. cū in asperiora deuenit hic
atq; illinc rupibus pressus: & quanto angustior / tanto magis per-
nix. frangit se subinde ad opposita cantium atq; ob id ingenti cum
murmure sonansq; deuoluit adeo citus: vt qua ex precipiti casur⁹
est: in subiectā nō declinet statim vndā: sed vltra q̄ canalē habet /
euebat plus iugeris spatio sublimis / & aquis pendentibus semet /
ipsum sine alueo ferens. deinde vbi incuruus arcuatoq; amne de-
scendit: fit tranquillus iterūq; per cāpos tacitus & vix fluens. In
id littus elabatur cyrus & cambyses ex radicibus corsici montis vi-
cini editi: & i diuersa abeunt perq; biberas & byrcanos diu & mul-
tum distantibus alueis defluunt. post nō longe a mari eodem lacu
accepti in byrcanū sinum vno ore perueniunt. Taxartes & oxos
per deserta scythię & surdianoꝝ regionibus in scythicū exeunt. ille
suo fonte grandis. hic incurso aliorū grandior & aliquandiu ad oc-
casum ab oriente occurrens iuxta dacas primū inflectitur / cursuq;
ad septentrionē cōuerso inter amardos & pesicasos aperit. Syluę
alia quoq; dira animalia vex & tigres ferunt / vtiq; byrcanię seuum
ferarum genus / & vsq; eo pernix: vt illis longe quoq; progressum
equitem consequi: nec tantū semel: sed aliquotiens etiā / cursu vnde

coeperit / subinde repetito: solitū & facile sit. Causa ex eo ē: q̄ vbi il-
le interceptos eaz catulos citus coepit auerere: & rabiē appropin-
quantium frustraturus / astu vnū de pluribus omittit. hę proiectū
accipiunt: & ad cubilia sua referunt: rursumq; & sepius remeant at-
q; idez efficiunt: donec ad frequentiora q̄ adire audeant: profugus
raptor euadat. ¶ Ultra caspiū sinū quidnā esset / ambiguū aliquan-
diu fuit. Idem ne oceanus an tellus infesta frigoribus sine ambi-
tu: ac sine fine picta. sed p̄ter phisicos homerumq;: qui vniuer-
sum orbē mari circūfusun esse dixerunt: Cornelius nepos / ut re-
centior auctoritate: sic certior. testem autē rei. Q. Metellū celerem
adiicit: eumq; ita retulisse cōmemorat. Cū gallijs procosul p̄esset
indos quosdā a rege boiorū dono sibi datos: vnde i eas terras de-
uenissent requirendo / cognosse vi tempestatū ex indicis equorib;
abreptos emensosq;: que intererant / tandē i germanię littora exi-
isse. Restat ergo pelagus. sed reliqua lateris eiusdez assiduo gelu
durant: & ideo deserta sunt. his oris quas angulo beticę adhuc /
q; perstrinximus multe ignobiles insule & sine nominibus etiam
adiacent: sed carū: quas p̄terire non libeat. Sades fretū attingit
eaq; a continenti angusto spacio & veluti flumine abscissa. qua ter-
ris propior est pene rectā ripā agit. qua oceanū spectat duob; pro-
montorijs euecta in altū mediū littus abducit. & fert in altero cor-
nu eiusdem nominis vrbē opulentā. in altero templū egyptij. her-
culis conditoribus. religione. vetustate. opibus illustre. Tyrij con-
didere. cur sanctū sit / ossa eius ibi sita efficiūt. annoꝝ quis manet
ab iliaca tempestate principia sūt. opes tempus aluit: In Lusita-
niā erythia: quā geryone habitatā accepimus: alięq; sine certis no-
minibus adeo agri fertiles: vt cū semel sata frumenta sint: subinde
reciduis seminibus segetē nouantibus septem minime inter plu-
res etiā messes ferant. In celticis aliquot sūt: quas quia plumbo
abundant vno omnes nomine cassiterides appellāt. Sena in bri-
tannico mari osimicis aduersa littoribus gallici numinis oraculo

insignis est: cuius antistites perpetua virginitate sancte numero no-
uem esse tradunt. Gallicenas vocat: putantque ingenijs singularibus
preditas: maria ac ventos concitare carminibus. Sequitur in que ve-
lunt aialia vertere. sanare: que apud alios insanabilia sunt. scire ve-
tura et predicare. sed non nisi dedita nauigantibus. et in id tantum:
ut se consulerent/profectis.

Britannia qualis sit: qualesque progeneret: mox certiora et magis
explorata dicentur. Quippe tam diu clausa aperit ecce principum maxi-
mus nec indomitum modo ante se/veque ignotum quoque gentium vi-
cto: propriam rerum fidem ut bello affectavit ita triumpho declaratu-
rus portat: Leteque/ut adhuc habuimus: inter septentrionem occiden-
temque pietate gradi angulo rheni ostia prospicit. deinde obliqua re-
tro latera abstrahit. altero galliam. altero germaniam spectans tum rursum
perpetuo margine directi littonis ab tergoe abducta/iteque se in diuer-
sos angulos cuneat triquetra et Sicilie maxime similis. plana: in-
gens. fecunda/veque iis que pecora que boies benignius alant. Fert
nemora saltus ac pregrandia flumina alternis motibus modo in pe-
lagus modo retro fluentia: et quedam gemas margaritasque generan-
tia. Fert populos regesque populorum. sed sunt inculti omnes atque
ut longius a continenti absunt: ita aliarum operum ignari magis tantum
pecore ac finibus ditescunt. incertum ob decorem/an quid aliud vltro cor-
pora infecti. Lausas autem et bella contrahunt: ac si frequenter inuicem
infestant/ maxime imperitandi cupidine studioque ea prolatandi:
que possident. Dimicant non equitatu modo aut pedite: verum et bi-
gis et curribus gallice armati. Louinos vocat: quorum falcatis axibus
vtuntur. Super britanniam Iuerna est: pene par spacio: Sed utrinque
equalis. tractu littonum oblonga. celi ad maturanda semina iniqui. ve-
rum adeo luxuriosa herbis non letis modo: sed etiam dulcibus: ut se
exigua parte diei pecora impleant: et nisi pabulo prohibeantur/ diutius
pasta dissiliant. Cultores eius incoditi sunt et omnium virtutum ignari
que alie gentes/aliquatenus tamen ignari. pietatis admodum expertes

Triginta sunt orchades angustis inter se ducte spacijs. Septē he-
modes cōtra germaniā vecte in illo sinu: quem codanum diximus
Ex ijs Lodanonia quā adhuc Teutoni tenēt: vt in fecunditate ali-
as: ita magnitudine aute stat. Quę Sarmatis adyfa sūt ob alter-
nos accessus recursusq; pelagi z quot spacia quis distant: mō ope-
riunt vndis: modo nuda sunt. alias insule vident: alias vna z con-
tinens terra. In his esse ceneas: qui ouis anium palustriū: z aue-
nis tantū alant. esse equinis pedibus hippopodas: z Satmalos
quibus magne aures z ad ambiendū corpus omne patule: nudis
alioquin prouecti sunt preterq; qđ fabulis traditur auctores etiam
quos sequi nō pigeat/inuenio. Tūle belgaz littori apposita ē gra-
ijs z nostris celebrata caminibus. In ea q; sol longe occasurus ex-
urgit breues vtiq; noctes sunt: sed per hyemē sicut alibi obscure.
estate lucide: q; per id tempus iam se altius euebens: qm̄q; ipse
non cernatur: vicino tamen splendore proxime illustrat. per solsti-
cium vō nulle: q; tū iā manifestior nō fulgore modo: sed sui quo-
q; partē maximā ostentat. Talge in capio mari sine cultu fertilis
omni fruge ac fructibus abundās. Sed vicini populi quę gignunt
attingere nefas/z pro sacrilegio habent/dijs parata existimantes/
dijsq; seruanda. Aliquot z illis oris: quas desertas diximus: eque
deserte adiacēt: quas sine proprijs nominibus scythicas vocant.
Ab ijs in eoz recursus inflectitur inq; orā terre spectantis orientē
perinet. hec a scythico promontorio apposita primū omnis quę
est inuia/deinde ob imanitatē habitantiū inculta. Scythę sunt an-
drophage z Sage distincti regione: quia feris scaret: inhabitabil.
vasta deinde itez loca belue infestant: vsq; ad montē mari immi-
nentē nomin: thabin. Longe ab eo Taurus attollit. Seres inter-
sunt genus plenum iusticie z commertio: q; rebus in solitudine re-
lictis absens peragit.

¶ Notissima India nō eo tantū apposita pelago: sed z ei quod
ad meridiē spectās indicū diximus: z hinc tauri iugis. ab occidente

inde finita: tantū spaciū littoris occupat quantū per sexaginta die/ es noctesq; velificantibus curius ē. Ita multū a nostris abducta re/ gionibus: vt in aliqua parte eius neuter septētrio appareat: aliter / q; q; in alijs oris vmbre rerū ad meridiē iacent: Ceterū fertilis: z vario genere hominū aliorūq; animalū scatet. Alit formicas non minus maximas canibus: quas more gryphoz aurū penitus ege/ stū cū sūma pernicie attingentiū custodire cōmemorant. Inima/ nes z serpentes aliqui vt elephantes morū atq; ambitu corporis afficiant. Tam pinguis alicubi z tam feracis soli: vt in ea mella fron/ dib; defluant. Lanas sylue ferant. Arundinū fissa internodia veluti nauitas binos z quedā ternos etiā vebāt. Cultoz habitus mo/ resq; dissimiles. Lino alij vestinnē aut lanis: quas diximus. alij fe/ rarum auiūq; pellibus. pars nudi agunt. pars tantū obscena vela/ ri. alij humiles paruiq;. alij ita proceri z corpore ingentes: ut ele/ pantis etiam z ibi maximis: sicut nos equis: facile atq; habiliter vtantur. Quidam nullū animal occidere. nulla carne vesci optimū existimant. Quosdā tantū pisces alunt. quidam proximi parentes priusq; annis aut egritudine i maciem eant: velut hostias cedunt: cesozūq; viscerib; epulari fas z maxime pium est. At vbi senectus aut morbus incessit: procul a ceteris abeunt: mortēq; in solitudi/ ne nihil anxij expectant. prudētiores/ eis quibus ars studiū sapien/ tię contingit: non expectant eam: sed ingerendo semet ignib; leti z cum gloria arcessunt. Urbū quas incolunt: sunt autē plurimę: Nysa est clarissima z maxima. montiū Meros Joui sacer. famam hinc precipuā habent. in illa gentiū. In huius specu liberū arbi/ trant esse nutritū. vnde grecis auctoribus: vt femori Jouis insutū dicerent: aut materia ingessit: aut error. Oras tenēt ab indo ad gan/ gem Palibotri. a gange ad solida Nisij vbi magis q; vbi habitef / exestuat. atre gentes. z quodāmodo ethiopes. Ab iolide ad cuduz recta sunt littora: timidiaz populi z marinis opib; aphantim vites. Tamos pmōtorū ē: qd Laur; attollit collis alteri; partis angulus

initiumq; lateris ad meridiem versi. Ganges & Indus amnes. il-
le multis fontib⁹ in bemo medie mote coceptus: simul vnu alucū
facit: fit omnium maxim⁹ & alicubi latius. quando angustissime fluit
decē milia passuum patens. in septē ora dispergit. Indus ex monte
caroparnasso exortus: & alia quidē flumina admittit: Sed clarissi-
ma copem. agasinū. bydaspen: conceptaq; pluribus alucis vndam
lato spacio trahit. hinc pene gangē magnitudie exequat. Post vbi
aliquot sepe magnis flexibus cingit iugū ingens: iterū rectus soli-
dusq; descendit: donec ad leuā dextramq; se diducēs duob⁹ ostijs
longe distantibus exeat. Ad Tanium insula est chryse. ad gangem
argyre. altera aurei soli (ita veteres tradidere) altera argentei. atq;
ita: vt maxime videat: aut ex re nomē. aut ex vocabulo fabula ē. Ta-
probane aut grandis admodū insula: aut prima pars orbis alteri⁹:
byparchus: dicit: sed quia habitat nec quisq; circū eā esse traditur:
prope vex est. Contra inde illa ostia sūt: que vocant solis adeo in-
habitabilia: vt ingressos vis circūfusi aeris exanimet cōfesti: & in-
ter ipsa ostia rara tenet regio ob estus intolerabiles alicubi cultorib⁹
egens. Inde ad principia rubri maris pertinet ipsa inuia: atq; de-
serta. humus cineri magis fit q̄ pulueri similis. Ideoq; p̄ eā rara
& non grandia flumina emanant: quoz Tuberone & Arusacē no-
tissima accepimus. Rubrum mare greci siue quia eius coloris ē. si-
ue q; ibi Erythras regnavit: Erythram thalassam appellant procel-
losum: asperum: mare profundū & magnoz animalū magis q̄ ce-
tera capax/ primo recedentis oras equaliter impellit. Et vt nō in-
tret interius aliquantū patens sinus erat: Sed quas ripas inflexe-
rat / bis irrumpit: duosq; iterū sinus aperit persicus vocat / dictis
regionibus propior: arabicus vltior. Persicus qua mare accipit
vtrinq; rectis lateribus grāde ostiū quasi ceruice cōplectit. Dein-
de terris in omnē partē vaste & equa portione cedentib⁹ magno lit-
toz orbe pelagus incingens reddit formā capitis humani. Arabici

et os arctius et latitudo minor est. maior aliquanto recessus et multo magis longa latera init penitus: Intro: susque dum egyptum pene et montem arabie Casium attingit: quodam fastigio minus / ac minus latus: Et quo magis penetrat angustior. Ab ijs que dixim⁹: ad sinum persicum: nisi ubi chelonophagi morant^r: deserta sunt. In ipso Carmanij nauigantium dextera positi sine veste ac fruge. sine pecore ac sedibus. piscium cute se velant. carne vescunt. preter capita toto corpore hirsuti. Interiora Ledrosi. dehinc Perse habitant. Setis per carmanios. supra sandis et coros effluunt. In parte que pelagi ostio aduersa est / babiloniorum fines chaldeorumque sunt. et duo clari amnes. Tigris persidi propior. vltior Euphrates. Tigris vt natus est ita descendens vsque ad littora permeat. Euphrates inani ore apertus non exit tantum vnde oritur: sed et vaste quoque decidit: nec secat continuo agros late diffusus in stagna diu sedentibus aquis piger et sine alueneo patulis. post ubi marginem rupit: vere fluuius: acceptisque ripis celer et frenes per armenios et cappadocas occidentem petit: ni taurus obstet in nostra maria venturus. Inde ad meridiem auertitur: et primus syros: tum arabas ingressus / non perdurat in pelagus: verum iugens modo et nauigabilis. inde tenuis riuus despectus emoritur: et nusquam manifesto exitu effluit: vt alij amnes: sed deficit. alterum latus ambit plaga: que inter vtrumque pelagum excurrit arabia dicitur: cognomen eundem mon / angusta vix cinnami et thuris aliorumque odorum maxime ferax. Maiorem sabei tenent partem ostio proximam et carmanijs priam magnam frontem: que inter ostia ostendit sylvas cautesque exasperat. aliquot sunt in medio insule site. Ogyris que in ea Erythre regis monumentum est magis clara: quam cetera. alterum signum vndique arabes incingunt ab ea parte: que introeuntibus dextra est. Urbes sunt Lara et arabia et gadamus. In altera ab intimo angulo prima beronice in hieropoliticis: et scrobilum. Deinde inter promontoria moronenon: et collaca philo / petris: et phiomalis vltra arsinoc / et alia beronice. Tum sylua que

hebenū odoresq; generat: et manufactus annis. ideoq; referendus
q; ex nili alueo dionige adductus extra sinū verū inflexu tamē et nō
rubri maris pars hestis infesta: ideoq; deserta ē. Partem panchei
habitāt hi quos ex facto: quia serpentibus vescunt: ophiophagos
vocāt. Suere interius Pygmei minutū genus: et q; pro satis fru-
gibus contra grues dimicando defecit: sunt multa volucrum. mul-
ta serpentū genera: De serpentib; memorādi maxime: quos par-
uos admodū et veneni presentis certo anni tempore ex limo con-
cretaz paludiū emergere in magno examine volantes egyptū ten-
dere: atq; in ipso introitu finiū ab auib; quas ibidas appellāt: ad-
uerso agmine excipi pugnasq; confici traditum ē. De volucris
precipue referenda phoenix semp vnica. nō enī coitu concipit par-
tue generat: sed vbi quingentorum annoz quo perpetua durauit
sup exaggeratā varijs odoribus struem sibi ipsa incubat: soluitur/
q;: deinde putrescentiū membroz tabe concretes ipsa se concipit
atq; ex se rursus renascit. cū adoleuit ossa pristini corporis inclusa
myrrha egyptū exportat: atq; in vrbe: quā solis appellāt: fragrantibus
nardo bustis inferens memorando funere consecrat. Ipsum
promontoriū: quo id mare claudit a ceraunis saltibus: inuium est
Aethiopes vltra sedent. Meroeni habēt terrā quā Nilus pmo am-
bitu amplexus insulā facit. pars quia vite spaciu; dimidio fere: q; nos
longius agunt/macrobij: pars quia ex egypto aduenere dicti
Automole. pulchri forma et qui corporis parūq; veneratiores ve-
luti optimarū alij virtutū. In illis mos ē cui potissimū pareāt spe-
cie ac viribus legere. Apud hos plus auri: q; persis ē. ideo qd mi-
nus est: preciosius censent. ere exomant. auro vincula fontium fa-
bricāt. Est loc; apparatus epulis semp refertus. et q;: vt libet vesci
volentibus licet: beliu trapezam appellāt. et que passim apposita
sunt: affirmant inmasci subinde diuinitus. Est lac; quo perfusa cor-
pora quasi vncta pernitent: bibitur idē. adeo ē liquidus et ad susti-
nēda que incidūt aut imittunt: infirm;: aut folia etiā pximis de/

cisa frondibus: non inmatantia ferat: sed passim et penitus accipi /
at. Sūt et squissimę ferę omni colore varij lycæones: et quales acce /
pimus spingas. Sūt mirę aues comute. Tragapomenes equinis /
auribus et Pegasi. Eterū oras ad Eorum sequentibus nihil me /
morabile occurrit. Vasta omnia vastis præcisa montib⁹. ripe potius /
sunt: q̄z littora. Inde ingens et sine cultorib⁹ dubiū aliquandiu fu /
it/ esset ne vltra pelagus. caperet ne terra circuitū: an exhausta fru /
ctu sine fine africa se extenderet. verū et si Hanno carthaginēsis ex /
ploratū missus a suis: cū per oceani ostia exisset: magnā partē eius /
circūuectus: nō se mari sed comæatu defecisse memoratu rettule /
rat. Et Eudoxus quidā auorum nostrorū temporibus cū Zachariū /
regē Alexandrię profugeret: arabico sinu egressus per hoc pelag⁹ /
vt nepos affirmat: gades vsqz peruectus ē. Ideo eius ore nota sūt /
aliqua. Sunt autē trās ea que modo deserta diximus muti populi /
et quibus p̄ eloquio nutus ē. alij sine sono lingue. alij sine linguis /
alij labris etiā coherentibus: nisi q̄ sub naribus etiā fistula est: per /
quā bibere auent. Sed cū incessit libido vescendi/ grana singula /
frugū passim nascentiū absorbere dicunt. Sunt quibus ante aduen /
tum. Eudoxi adeo ignotus ignis fuit adeoqz vsus mirū in moduz /
placuit: vt amplecti etiā flammaz et ardētia sinu abdere: donec no /
ceret: maxime libuerit. Sup̄ eos grandis littoris flexus grandem /
insulā includit: i qua tantū foeminas esse narrant toto corpore hīr /
sutas et sine coitu mariū sua sponte fecundas adeo asperis efferis /
qz moribus: vt quędā cōtineri ne reluctantur vix vinculis possint. /
hoc Hanno retulit. et qz detracta occisis coria pertulerat: fides habi /
ta est. Vltra hūc sinū mons altus (vt greci vocant) theon perpe /
tuis ignibus flagrat. vltra montē viret collis longo tractu longis /
littoribus obductus: vnde visunt patentes magis cāpi: q̄z vt pro /
spici possint. Panum Satyrorūqz hinc opinio causę fidem cepit: /
q̄ cum in his nihil culti sit. nullę habitantium sedes. nulla vesti /
gia solitudo in diem vasta. et silerium vastius / nocte crebri ignes

micant: et veluti castra late iacentia ostendunt. crepant cymbala et tympana: audiunturque tibie sonantes manus humanis. Tunc rursus ethiopes: nec istam dices: quos diximus: nec ita corporibus similes: sed minores incultique sunt: et nomine hesperio. In horum finibus fons est: quem nihil esse aliqua credibile est. nichil ab incolis dicitur. et videri potest non alio nomine appellari: sed a barbaro ore corruptius: alter purum. et minora quidem: eiusdem tamen generis animalia alijs omnibus in oceanum vergentibus solus in mediam regionem ad orientem abit: et quo nam exeat incertum est. Unde colligitur nihil hoc fonte conceptum: actumque aliquandiu per inuia et ideo ignotum. iteque se ubi ad ea possit ostendere. Ceterum spacio quo absconditur effici: ut hic alio cedere: ille aliunde videatur exurgere: Latoblepas non gradis fera / verum grande et pergrande caput egre sustinens: atque ob id in terram plurimum ore conuersa / apud hos gignitur: ob vim singularem magis etiam referenda: quam cum impetu morsuque nihil unquam seuiat: oculos eius vidisse mortifera. Contra eosdem sunt insule dorcades domus: ut aiunt: aliquando Gorgonum. Ipse terre promontorio: cui hesperuceras nomen est / finiuntur. Unde incipit fons illa que in occidentem vergens mari atlantico abluitur. Prima eius ethiopes tenent media nulli. nam aut exusta sunt. aut barenis obducta. aut infesta serpentibus. Exustis insule apposite sunt: quas hesperidas tenuisse memorant. In barenis mons est satius de se consurgens: verum incisus undique rupibus preceps inuisus et quo magis surgit / exilior: qui quam altius quam conspici potest usque in nubila erigitur: celum et sidera non tangere modo vertice sed sustinere quoque dictus est. Contra fortunatam insule abundant sua sponte genitis et subinde alijs super alijs innascentibus nihil sollicitos alunt beatius quam alie vrbes exulte. vna singulari duorum fontium ingenio maxime insignis: alterum qui gustare risu soluntur in mortem ita affectis. remedium est ex altero bibere. Ab eo tractu quem fere in / festant proximi sunt Synaptodes inflexi lentis cruribus quos ser /

pere magis q̄z ingredi referunt. Deinde Pharusi aliquando tēn/
 dente ad hesperidas hercule dices: nūc inculti: z nisi q̄ pecore alun/
 tur/ admodū inopes. Hinc iam lectiores agri aenoeniqz saltus: te/
 rote. berini eboze abundant. Nigritarū getulorūqz passim vagan/
 tium ne littora quidem infecunda sunt purpura. z murice efficacis/
 simis ad tingendū: z vbiqz que tinxere clarissima. Reliqua est ora
 Mauritanie exterior z in finē sui fastigiantis se africe nouissimus
 angulus isdem opibus: sed minus diues. Ceterū solo etiā ditior
 z adeo fertilis ē: vt frugū genera nō cū serantē modo benignissime
 procreet: sed quedā profundat etiā nota. hic Anteus regnasse dici/
 tur: z signū quod fabule clarum prorsus ostendit collis modicus
 resupini hominis imagine iacentis illi⁹ (vt incolę ferūt) tumulus
 vnde vbi aliqua pars eruta est: solent imbres spargi: z donec effos/
 sa repleantur: eueniunt. hominū pars sylvas frequentant minus
 q̄z quos modo diximus vagi. Pars in vrbibus habitant: quaz vt
 inter paruas opulentissime habentur procul a mari gildano. dul/
 britania. proprius autē Gala z Lixio fluminē luno proxima. Ultra
 est colonia: z fluius gna. z vnde initiū fecimus ampelusia in no/
 strum iam fretum vergens promontorium operis huius atqz at/
 lantici littoris terminus. Pomponij Melle de orbis situ. Si/
 nis pfaustus.

Disclant cesariensis Interpretatio
ex Dionysio de orbis Situ.

Atque genitor: que mundum conti-
net omnem / de
Annue rex celi positum telluris et un-
In quas imperium: mortalibus ipse
cedisti
Materie tante me promere carni-
ne digno
Incipiens terre tractus pontique me-
atus
Et fluuios canere atque urbes popu-
losque per orbem

Discretos: late refluxum memorare parabo
Oceanum: tellus quo cingitur equore tota
Insula ceu sese diffundens litore vasto
Non tamen assiduo. teres undique margine circum
Clauditur hec bifido: sed brachia litore pandens
Arctatur rapidos cursus ad solis utrinque
Assimilis funde sed quavis corpore toto
Una sit hec homines tris dicunt esse diremptas.
Et primam lybien. post europen: asiamque
Sed lybiam europe discernit finibus amplis
Linea: quam obliquant gades atque ostia nili.
Qua boree excurrit memphitis terra sub axes
Atque locum nouit spartano famo canopo
Sed terras aquilo qua frigore damnat iniquo
Europen asie tanais disiungit ab oris
Sauromatas linquens: scythiam qui gurgite vasto
Prestringit. precepis que ruit meotida poscens

At medius finis iam iam declivis ad austrum est.
Quas bellesponti fauces dixere priores
Sed magis australis sunt terminus ostia nili
Per mare sic fluviosq; patens discernitur orbis.
Ast alij terris malunt discernere terras
Sinibus est asię latus arctum lingua supernis
Caspia quam mediani faciunt: atq; equore ponti
Euxini locus hic discrimen dicitur esse
Europe atq; asię disiungens ruribus arua:
Ast alius finis longissimus exit in austros
Qui secat egypti terras equorq; sabei.
Separat hic lybien asię confinia rumpens:
Talia mortales perhibent discrimina terre.
Circuit oceani gurges tamen vndiq; vastus:
Qui quavis vnus sit plurima nomina sumit
Sinibus hesperijs atlanticus ille vocatur.
At boreę qua gens ferens arimaspa sub armis
Dicitur ille piger necnon saturnius idem
Mortuus est alijs: minimo quod lumine solis
Perfruitur: tarde radios nam suscipit ortus
Nubibus et crassis premitur: nubisq; grauatur.
Unde tamen primo conscendit lumine titan
Eoumque vocant: atq; indum nomine pontum
Sed qua deuexus calidum posus excipit austrum
Aethiopumq; simul pelagus rubrumq; vocatur
Qua deserta patet tellus ardore perusta.
Circuit oceanus sic totum maximus orbem
Nominibus varijs celebratus: et equore tanto
hinc atq; inde sinus penetrabilis efficit ille
Exiguos multos dirimens mare quattuor amplas
Persecat hesperiam primus qui porrigitur vndis:

Dampbylunq; latus libye p̄tendit ab oris
Sic minor est reliquis. maior quem caspia tellus.
huscipit intranteri vastis aquilonis ab vndis
Nomine saturni quod tetbys possidet equoz
Caspus iste sinus simul hyrcanusq; vocatur.
At duo qui veniunt australis ab equore ponti:
hic supra currens mare persicus efficit altum;
E regione situs: qua caspia voluitur vnda.
Gluctuat ast alter panchea quia littora pulsat
Euxini contra pelagus protentus in austros
hosce sinus perhibens: quos tetbys efficit vnda
M̄iiores nam sunt alij multiq; minores.

Nunc maris hesperij lustrabo carmine rectus
Flexibus in varijs quo frangitur equore pontus
Astringens pelago terras circūfluis illis
M̄ontibus ⁊ radens: suppostas vrbibus oras.
Adsis o numen studioꝝ p̄sul ⁊ artis

Ordine principium capiens atlantis ab vnda
herculeo celebrant quam niere munere gades.
Leliferasq; tenet stans atlas monte columnas
Est primus vastis qui pontus hibericus vndis
Diuidit europen libya cōmunis vtriq;
hinc atq; hinc statue sunt: ambe littora cernunt
hec libyes hec europes aduersa tuendo.
Gallicus hunc gurges: qui celtica littora pulsat
Excipiti: hunc sequitur ligurum cognomine dictus
Qua domini rerum terris creuere latinis.
Ad petram leucen aquilonis ab axe reductus
Que freta sicante concludit littore curuo
Insula sed cyrnos proprijs pulsatur ab vndis:
Intra sardonium pelagus celtumq; refusis.

Inde salis tumidus tyrrheni voluitur estus
Ad partes vergens australes excipit istum
Sicanie gurges solis deflexus ad ortus:
Qui procul effusus pachynis tenditur oris
Ad creten summam: que prominet equore rupem:
Qua gortyna potens medijs qua phestos in aruis
Arietis hanc rupem simulantem vertice frontem
Pro merito graij criu dixere metopon:
hoc mare gargani concludit iapygis ora:
Illinc incipiens extenditur adria vastus:
Ad boream penetrans pelago solemq; cadentem
Iouius pariter sinus hic perhibetur ab orbe.
Diuidit 2 geminas diuersis partibus oras:
Quas tamen extremas coiungit terminus vnus
Ad dextram parte protenditur illyris alma:
Post hanc dalmatie populorum martia tellus
Ad leuam ausonie porreus continet isthmus
Quem tria circūdant maria vndiq; litore curuo
Tyrrhenum siculum necnon simul adria vastus
Sinibus at proprijs exceptant singula ventos
Tyrrhenum zephyro: siculum sed tunditur austro:
Adria succurrens eoo frangitur euro.
At post sicaniam tractu diffunditur alto
Ad syrtim pelagus libycis que cingitur oris:
M maior postquam minor excipit: equora longe
Atq; siuu gemino resonantia littora pulsant
Sinibus a siculis creteum tenditur equor:
Ad solis veniens ortus salmonida poscens
Dicitur eous qui crete terminus esse:
Post hanc est geminū mare vastum fluctibus atris
Fluctibus hismarici boree quod tunditur atris.

Quod ruit aduersus celsę de partibus arcti
Quod prius est phariū perhibent: hoc littora tãgit
Precipitis casu montis: post vnda secunda
Sidonium ẽ pelagus: penetrat qua gurgite pontus
Ilicus arctos ad partes equore vergens.
Non longe rectus: cilicum nam frangitur oris.
Hinc zephyros poscens veluti draco flectitur vndis
Quod iuga montiuagus vastat: siluasq; fatigat:
Partibus extremis pamphilia clauditur isto:
Atq; chelidonię rupes cinguntur eodem
At procul hunc zephyrus finit patareide summa.
Post hec arctos ad partes aspice rursus
Hegeum superat qui fluctibus equora cuncta:
Dispersas vasto qui gurgite cycladas ambit
Terminat hunc imbroz pariter tenedosq; coercens:
Angusta trahitur que fauce propontidis vnda
Asia: quam supra populis distenditur amplis
Ad notiam partem: qua latus ducitur isthmus:
Threicius sequitur post bosphorus ostia penti:
Hoc nullum perhibent terras angustius orbis
Esse fretum dirimens. hic sunt symplegades arctę:
Panditur hic ponti pelagus titanis ad ortus
Quod petit obliquo boream solemq; meatu
Hinc atq; hinc medio percurrunt equore colles:
Unus qui veniens asię de parte carambis
Dicitur australi: sed contra finibus alter
Prominet europe hunc criu dixere metopon:
Ergo conveniunt aduersi gurgite tanto
Distantes quantum ternis transire diebus
Eualeat nauis: bimarem sic equore pontum
Aspicias similem cornu quod flectitur arcus

Nervo curuati distento dextera neruum
 Assumilat: recto trahitur nam linea ductu
 Extra quam boream quo scandit sola carambis
 Sed formam cornu geminatis flexibus edit
 Littus: quod pontum cingit sub parte sinistra
 In quam meotis penetrans aquilonis ad axes
 Quam scythie gentes circundant vndiq; ripis
 Et matrem ponti perhibent meotidis vndam.
 Scilicet hic ponti vis exit gurgite multo
 Limmerium torrens per bosphoron hic vbi taurum
 Limmerij gelidis habitant sub finibus vnum
 Hec maris est species splendens hec forma pfundi.

Nunc tibi telluris regiones carmine paudam:
 Ut cernas animo non visas lumine terras
 Atq; docens alios lauderis pectore docto.
 Incipiens libye tenusq; a tetbyos vndis
 Oceanus tyrias qui pulsat gurgite gadis

Tenditur ad notias partes 2 solis ad ortus:
 Et messis formam reddit mensuris arcis
 Quam tradunt terre non equa margine cinctam.
 Terminat hec fines rubri prope littora ponti
 Latos egiptum populos: quos possidet alter
 Quem calidis iuxta terris pascuntur crembi
 Hos pelli similes pardi dixere priores
 Namq; solum squallens vrbes distinguit opacas
 hac sitis hac humor: latos variatur in agros
 Sed sumam libyen habitant ad tetbyos vndas
 Alcide qua sunt statue maurusia plebes.
 Post hos immense nomandum de semine gentes
 Atq; masesylii necnon masylia proles:

Saltibus hos duris asper siluisq; vagantes
Victis alit seua questus cede ferarum.
Scilicet ignaros terras proscindere aratris
Agricolasq; boues plaustris domitare sonoris:
Nanq; errat nemonum per dumos more ferarū:
Quos prope tenduntur fines carthaginiis alte
Perpetuas tyrijs celebrat que condita laudes
Qua regnans foelix dido per secula viuit:
Atq; pudicitiam non perdit carmine ficto
hanc minor insequitur syrtis maiorq; secunda
Qua tumor imensus tyrrheni pellitur estus:
Accersuq; furit siccisq; receptus arenis
Ast inter syrtis vrbs est quam nomine dicunt
Esse neapolin: hanc supra iustissima fertur
hospicijs gaudens gens degere lotophagorum
hos licet ad fines desertas cernere terras
Extinctis populus nasamonum marte latino:
Asbyste post hos terrarum rura tenentes
In medio summis libycis ⁊ gentibus hāmon:
Necnō cyrene clarorum mater equorum
Vrbis amydeę propter quā condidit olim.
Vt Jarmaridę: post hos egyptia flumina vertunt
Setuliq; supersunt viciniq; nigrentes:
Continuo post hos sequitur phaurusia tellus:
hanc habitant iuxta garamantes debite clar
Que superat cunctas vrbs miro munere fontis:
Frigore qui noctis feruet calefactus ⁊ vmbis
At solis friget radijs glacialis ⁊ igni
Omnibus extrema populis clauduntur in ora
Aethiopes: libyes vbi finit littoze cerne
Oceanum nimio que pulsat sole calente.

Nec longe feruent blemiorum collibus agri
Hinc fluij pinguis descendunt flumina nili
Partibus a libycis: qui currens solis ad ortus
Siris ab ethiopum populis cognomine fertur:
Versum cultores nilum dixere syenes:
Hinc currens nilus ad partes flumine pingui
Fertilis egypti terras foecundat opimas:
Septeno ferit pellem gurgite pontum:
Non alius tantum flumiorum ditat arenas:
Atq; trabens limū complectitur vberē campos.
hic latis libyen asie determinat oris:
hec ortus cernit: videt austros illa calentes.
hunc habitant iuxta sapientū corda viroꝝ
Disposuere vias qui vite mente potenti:
Et primi dederant sulcos & semina terris:
Obliquos solis tractantes pectora cursus:
horum telluris fines nunc, carmine dicam
Et formā celebrat quam gloria magna per orbem:
hec igitur latis diffusa patescit in aruis
Fertilis & superans alias pinguedine glebe:
Marginibus laterum formatur at vndiq; terris
Lata quidem boreę sub littoꝝ tenditur oris:
Ast ortus angusta petit: summāq; syenem:
Quam celsi media montes vtrinq; coercent:
Irrigui per quā descendunt flumina nili
hanc habitant homines multi pariterq; opulenti
Qui veteris clareq; colunt sub moenia thebes
Quam perhibent centū portas habuisse priores
Silius auroꝝ memnon qua regna tenebat.
hic sunt & septem medijs in finibus vrbes:

Quas celebrat totum discurrens fama per orbem.
 Et quicumq; maris viuunt prope littora vasta.
 Qua lacus est ingens liquide serbonidis vnde:
 Ad cuius zephyrum macerum sunt moenia regis.
 Et pharos in idothees scopuli pallenidis alti.
 Post vrbs sub casio pellusi vergit ad ortus.
 Navigijs populus duris quā possidet aptus
 Non tamen est libyes ponendus finibus iste:
 Scilicet eoas nili qui continet oras:
 Nili quem circū floret mirabilis arbor:
 Extinguit que sitim pomo: cui nomen ad ipsos.
 Hec facies libyes: hic claudit terminus illam:
 Sunt tamē hic alię gentes: que littoze summo
 Tethyos aut medijs habitant telluris in aruis
 Et gratas circum ripas tritonidis vnde:
 Hic lapis beliot ropius: qui nomine vero
 Dicitur: conuertit radios nam solis in vnda:
 Si quis eum fusa labris immergat aenis
 Sanguineiq; rubens resplendet luce coloris
 Purior at soli renitet nudatus ab vndis:

S placet europes quoq; me nunc dicere formam
 haud taceam. similis libye est sed vergit ad arcros
 Sinibus z pariter distentis pergat ad ortus
 Linea nanq; alię similis disiungit vtranq;
 Hec notias spectat: partes aquilonis at illa:
 Ast ambas vnā si terras esse putemus
 Assimulent conum laterum compagibus equis:
 Linius ad occasus est summum: lata sub ortu.
 Sic europa tibi facili dignoscitur arte.
 Ad cuius summum prope metas herculis alti
 Magnanime gentes dederat quis nomen hiberus

Ad spacium multū terrarum rura colentes
Oceanum boreo contingunt frigore durū
Scrutaturq; decus pulchrum sapientibus auri:
Quos tñ band maculat presens: nec deicit absens
Qua sunt germani bellaces: atq; britanni
Saltibus hercynis germania subiacet atrox.
hec tergo similis taurino dicitur esse:
Epascit volucres mirum fulgentibus alis:
Quis ducibus noctu cernuntur flexa viarum:
Pyrrhenes sequitur mons: post hūc ē celtica tellus
Eridani fontis contingens rauca fluenta.
hic phaerhonta suum carē luxere sorores
hic electra legunt alnis stillantia celtē
Succina que memorant mellis vini ve colore.
Que paleas rapiunt tractu: frondesq; caducas:
Post hos tyrrheni: quos iuxta solis ab ortu
Incipiunt alpes: quibus exit gurgite vasto
Oceanum rumpens glacialis littora rhenus.
hunc prope consurgit fons istri flumine longo
Qui poscens ortus: euxini peruenit in vndas
Irriguam peucen amplexus gurgite quino
Luius in arctas est partes barbara tellus
Innumeras gentes gremio cōplexa reducto:
Lui finem faciunt meotidis ostia vaste.
hinc sunt germaniq; truces & sarmata bellax
Atq; gete: necnō bastarne semina gentis.
Dacorumq; manus & martia pectora alani
Atq; dromon tauri retinentes fortis achilli.
Angustum & longum meotidis ostia iuxta.
hos equites supra celeres funduntur agavi:
Atq; melanchenum populus metuendus in arcu

Post hippemologi sunt. hippopodesq; potentes:
 Atq; gelonus cum neuris. pictiq; agathyrsi:
 Hic vbi descendit porrecta bozysthenis vnda
 Euxinumq; subit criu prope tracta metopon
 E regione iacet locus hic symplegados arctę
 Hic sunt aldesti quoq; panticapiq; fluenta
 Diuidui currunt ripheis montibus ambo
 Immiscent qua se ponti glacialibus vndis.
 Nascitur electrum prefluens luce nitenti
 Mensse solet primo qualis splendescere luna
 Hos adamanta legunt iuxta fortes agathyrsi.
 Tot dirimit gentes aquilonis partibus ister.
 Huius ad australes terras gerreq; feroces
 Noxiq; colunt bellaces pannomiq;
 Et mysitracum boreis in finibus orti.
 In quorum terris quas ponti perfluit vnda
 Ignipotens oleo comixto gignitur herba
 Medica cui nomen cuius compescere flammam
 Si quis aqua capiat. plus ignem pascit in illa.
 Pulueris hunc iactus potis est extinguere solus:
 Thraces arant post hos latissima rura tenentes
 Que tonens stringit finitq; propontidis vnda:
 Atq; bellesponti fauces egens: et altus
 Nascitur hic scopulus pallene gemma resurgens
 Asterium perhibent: stellis certare putatur:
 Et flammę similis splendenti lumine lychnis.
 Hic ripas istri porrectas vndiq; stringunt.

Prope reliquas hunc partis aspice ternas
 Phoebeos vergens: quibus eminent illa sub ortus:
 Prima est hispanū: que frangit littoza pontum
 Altera tyrrhenum que pulsat molibus equo:

Tertía que graios circūstina gurgite pascit.
Sed tamen oceanum contingit hiberica tellus.
Occiduum calpe: qua summam sustinet vnā
herculis e statuis: quam supra diues z alta
Tartessus templiq; sedent qui collibus imis
Pyrrhenes: celum qui tangit vertice summo.
Est ambas intra tellus iacet ausonidarum
Limite quam recto mediam secat apenninus
Qui mons incipiens boreis ex alpius altus
In freta sicanie porrectas terminat oras:
hunc vrbes circū populi gentesq; frequentant
Quos breuiter retegam nostro tibi carmine cūctos:
Tyrrheni primum fortes: iuxtaq; pelasgi
Lyllentes quondā propria qui sede relicta
Tyrrhenis socias petierunt nauibus arces.
hos prope sunt omni superantes lande latini:
Quorum per terram discerit in equore thybris
Regius irriguo dirimit qui gurgite romam
Romā que genitrix regnū dominatur in orbem:
Post hos pingue solū sequitur campania diues
hic tibi parthenopes domus est castissima frugum
Fertilis. hanc pontus proprijs exceperat vndis
Ad noton est longe supra sirenida rupem
Dicentis silari gurges spectabile flumen:
hunc habitant prope lucani brutijq; coloni
Ad leucapetram longissima rura tenentes.
hinc est ad boream zephyri que iumma vocatur:
Sub qua sunt locri celeres. qui tempore pascio
Istuc reginam propriam venere securi
Ausoniamq; tenent: qua currit flumen halccis:
Di Joenia cernuntur metaponti: deinde crotonq;

Quam pulcher gratam præterfluit æsar us urbem
Ulterius pergens hinc templa lacina cernens:
Post hæc est sybaris: perijt quæ numinis ira
Præponens hominum tumulos celestibus aris:
Postere qui præcis ausi certamina soli
Samnitis medio complectitur itala tellus
In gremio. marsosq; simul: tunc deinde tarentum
Tangitur equoribus: quod muniere lacones.
Continuo calabre telluris rura sequuntur
Usq; birij summâ. sed tendit iapygis ora:
Qua salis adriaci trahitur vastissimus æstus:
Atq; sinû penetrans aquileium colligit undas.
Alta tegestreon postremæ moenia terre
Qua sinus ionius finitur gurgite lasio.
Hi sunt ausoniæ populi gentesq; potentes:
Flexilis hinc pontus conuertens vergit ad ortus
Atq; liburnorum terras byllisq; feroces
Bulimeon pariter præstringens littora currit:
Et venit illyrias late porrectus ad arces.
Quas tollunt montes excelsa cacumina summas.
Lernitur hic tumulus qui cadmi dicitur esse
Hermioneq; simul. nanq; hic serpentibus illi
Corpora post tempus longû mutasse feruntur
In senio: postq; patriam thebasq; relinquunt
Hinc illos aliud posuerunt numina monstrum
Nanq; duo tumuli concurrunt peste futura
Significat quotiens sequissima damna consonis
Hæc regio fontem mirandæ concipit undæ
Quæ merito veteres dixerunt nomine sacrum:
Nam gelidus superat cunctarum frigus aquarum:
Accensasq; faces si quis prope duxerit undam

Extinguit flammam: recipit sed rursus easdem
Admoueat dextra cū extinctam lampada fonti:
Sed supra tracen: necnon epiros ad austros
Principium terre doctissima grecia sumit
Ascendens multū. geminoq; sub equore cincta
Aegeo siculoq; mouent qua flamine venti
Diuerso: siculū zephyrus tenet: curus ad altum
Aegeum: sequitur pelopis post insula lata
Consimilis folio platani: quod muris acuta
Aequiparat caudam: cuius iacet isthmus imago
bellados ad boream sibi met confinia iungens:
Latior at tellus folium seu flexile circum
Lingitur equoribus zephyrum tryphylidis arua
Excipiunt: per quā descendit flumine pulchro.
Alpheus: qui messeni discinditur vndis
Eurote: terris ambo nascuntur a seis.
hic tamen eleos: et diuidit ille laconas.
hic medijs habitant late telluris in aruis
Arcades apidanei sub scopulos erymanthim
Qua melas atq; crathis fluuij qua currit iaon
Tenditur atq; vetus: qua longo gurgite ladon:
hic inerulos perhibent albos mirabile dictu:
hic nasci linum: qui tacto accensus ab igni
Extingui nequitur quem graii nomine vero
Albestum memorant. ferri nitet ille colore.
Juxta est argium tellus pariterq; laconum
Ortus argini vergunt: laconas ad austros.
Aequoribus geminis isthmus pulsatur vtrinq;
hoc ephyren contra est zephyrus: sed verberat illud
Eurus in imensum que mergitur vnda profundum
Nomine quam danai dixerunt sacronida prisco.

Attica sed tellus post isthmon solis ad ortum est.
Hinc orythyam boreas rapuisse puellā
Traditur. hic illisos: aquis deuoluitur annis
Boetum sequitur finis qua dicitur vnda
Esse potestatis diuersę: nanq; duobus
Fluminibus vertit veruecum lana colorem:
hoc fuscet niueas: hoc albat gurgite nigras.
Locridis inde solū sequitur regionis: z ora
Tessalis z tellus macetum cū moenibus altis
Sub cuius scopulus tangentes vertice coelū
Speluncę veteris seruant insignia cladis:
Sinibus in medijs terrarum nanq; videntur
Ostrea muricibus siccata latentibus esse:
Diluuiū latebras dederat quod piscibus illas!
Concipit z parit hic nature munere gemina:
Quam peaniten perhibent pregnantibus ista
Auxilium confert facilis releuamine partus:
Lernitur hinc niueas attollens vertice rupes
Alemus threicius: quę contra tenditur agris
Ad zephyrum regio dodones lata feracis
Ad cuius notias partes sub rupe aracynthi
Aetolę gentes sunt belli laude potentes
Lampi quos medios acheloia persecat vnda:
Et mare trinacrium perrumpit echinadas intra
Regna cephalenę prope sunt sapientis vlyxi
Iste galactiten ripis ostendit in altis
Uberibus prodest: necnon infantibus idem!
Et si quis terat hunc albescit lacte liquecens
Hunc fluum iuxta preclaros solis ad ortus
Phocis ad arctos ventos extenditur ingens
Donec contingat calida ostia thermopylarum

Subiuga parnassii cephissos gurgite magno
Quam mediam dirimit descendens murmure vasto
Qua templum phoebi memorabile delphica sedes.

Nunc magno nobis sunt insulae ore canendae
Quas homines toto dispersas equore cernunt
Est igitur ponto tellus circumflua prima
Lui nomen gladis: statuas hec herculis inter
A tyrijs colitur continua vocata vetustis.
Continuoq; iacent gymnasiae: has baleares
Romani memorant: hinc frangitur equore busos
Sardonie postq; pelago circumflua tellus
Fontibus e liquidis prebet miracula mundo:
Quot sanant egros: pandunt danantq; nefando
Periuros furto: quos tacto flumine cecant.
Postq; non longe cernuntur littora cyrni:
Lorsida qua pariter geminato nomine dicunt:
Hanc solam perhibent carochiten gignere terram:
Lorporibus lapis hic ceu glutine rectus adhaeret:
Nulla tamen tellus latissima robora silue
Sic habili generat: dehinc rupes eolidarum:
Quas septem numero perhibet cognomine plotas!
Quippe viam ratibus pelago dant undiq; vasto
Trinacrie post hos moles distenditur ampla
Lardinibus ternis: laterum quam terminat actus
Procurrens pachino longe castrisq; pelori
Externensq; rates lylibei cauitibus aspris
Eminet ad zephyrum lylibe: pachinusq; sub ortum
Aspicit ausoniam boreeq; pelorus ad axes:
Qua mare vix superant haud equum mille periclis
Angustum rapido quod frangit gurgite saxa.

Traditur hic pelagi diruptas viribus olim
Excepisse fretum terras cogente ruina.
Plurima sunt istic totum memoranda per orbē.
Dianas fons est: cāmerina gignitur vnda:
Quem si quis manibus non castis hauserit vnquā:
Letifico tristis non miscet pocula baccho.
Hec eadē montē mirandā sustinet etnam:
Vertice qui summo rigida nive temperat ignem:
Nec superant flamme frigus nec frigora flammās:
hic salis acragas miracula possidet vnus
Naturas in quo proprias mutare videtur
Ignis et vnda. salen namq; illum soluere flamme:
Vnda solet crepitus illis coniuncta mouere.
hic et halemus fons est mitissimus vndis
Tibia quē extollit cantu saltare putatur
Musicus et ripis letans excurrere plenis.
Lernitur egregius lapis hic. cui nomen aebates:
hoc dederat fluvius cuius generatur ad vndas
hanc simulachra vides venis ostendere gemmā.
Aequoris ad siculi: quod vastis funditur vndis
Ad noton est pontus libye sirtisq; vadosa
Majior: at vltorius si pergas: cerne minorem
Occiduam iuxta quā menix insula fulget.
Et cercina simul libyca statione patentes
Adria quas penetrat: venias si parte sinistra
Atq; legas calabrum littus: tunc insula magni
Ostendit sese diomedis nomine dicta:
Quo profugus quondam victor concesserat ille
Loniugis incestu per fraudes egialie.
Jonium pergens absyrtidas equor ad ortus
Circuit has olim colchi tenere feroces.

Lassidum frustra medecę furta sequuntur.
Continuo post hasce liburnidas aspicias altas.
Ad notias partes: hinc signa ceraunia nautis.
Insule ambracię contra cernuntur in alto.
Et corcyra potens: itabaces atq; aspera tellus
Et quas oblimat riuis acheloius amnis.
Flumine torrenti precessam chalcida linquens
Sed multę amnis hyperboree sub parte videntur
Aegyptaq; inde cythera: calabria dura colonis.
Ad radios vergit: sed carpathus: banc prope certę
Pinguis & vmbrosis extendens collibus idem:
Ante ortus solis perhibent quam fulgere sole.
Signitur hic alimos: quā si quis mordeat herbam:
Compescit omanūq; famis rabiemq; diurnam.
At rhodos egyptum contra iacet insula diues:
Suniados contra quoq; summū rupis ad ortus.
Nubila quā nunquā veterunt lumine solis:
Nam purus care potitur telluris abantas:
Supra sunt selamis: necnō egypta: sed ortus
Lernentē cyprium pontus panphylus ambit.
Post hec sunt ternę citra patareide summa
Sama chelidonias: celebrat quas nomine terras.
Nec procul est arados phoenices equore cincta.
Aegei vero diuersis partibus alti.
Ad fauces arctas multę sunt insule abydi
Confinis asię dextrę: europesq; sinistrę.
Ad boream tamē hec pertendunt ordine longo
Europes macris contingit abantias oram:
Et celsam scyrus pepareibus sacraq; lemnos.
Fertilis atq; thasos: simul imbro post corybantum
Diobenibus antiquis samothracia cernitur alta.

Ast alie partem: que tangunt equore primam
Delon circundant: has dicunt cycladas esse:
Contimbos: parados: ceu stellas aspicias almas
Joniasq; simul: quas inter caunus et alie
Sunt samnus atq; chiis celebrato nomine claro.
Aeolicę post: et lesbos tenedusq; sequuntur.
Et sinus inde melas helles prorumpit in equor:
Panditur hinc pelagus: tumidaq; propõnde feruet
Ad boream: saxiq; viget proconesus in illa:
Est etiam leuis euxini partibus vna
Quã leucen perhibent: aduersa bozysthenis amnis:
Pascit aues quoniã multas candore niual
hic animas perhibent heroum laude potentes
Degere securas virtutis munere pulchro.
Limmerium recta: sed si quis bosphoron ibit.
Lernitur hinc dextra: vaste meotidis vnda:
Insula mole grauis trans alopecea lata
Post quã phenagoren: hermonastamq; nepotes
Egregie quondam coluerunt gentis ionum
Insule he celebres pelagi sunt nomine claro.
Ast alias refluxum circũdat tetbyos equor:
Quarũ demonstram positũ regionis ad oras:
Aethiopes habitant erytheam pectore iusti
Atlantem iuxta longevi finibus olim
Venit hyperboreus que gens post facta perempti
Seryonis: domuit quem virtus herculis ingens:
Sed summã contra sacrum cognomine dicunt
Quam caput europę: sunt stanni pondere plene
hesperides: populus tenuit quas fortis hiberi
Ast alie oceani iuxta boreetidas archas
Sunt gemine rbeniq; britannides ostia cernunt.

hic et eheim lasso perumpit tethya cursu.
 Has tamen haud habeat spacio superare per orbem
 Insula perfolget nigro splendore gagates:
 hic lapis ardescens austri perfusus aquarū
 Est oleo perdens flammās mirabile visu.
 Artritus rapit hic teneras ceu succina frondes.
 Nec spacio distant nesidum littoza longe
 In quibus vxores amnitem bacchica sacra
 Concelebrant: herede folijs tecteqz corymbis.
 Oceani tranans hic nauibus equoz apertum
 Ad thulen venies: que nocte dieqz relucet
 Titanis radijs cum curru scandit ad axes
 Signiferi boreas succedens lampade partes
 Ad nauem pelago flectenti aquilonis ab oris
 Ad solem calido referentē lumen ab ortu
 Aurea spectet tibi pinguibis insula glebis.
 Hinc trepidos prozam consuertens nauis ad austros
 Taprobanam veniet: generat que magna elepbātes
 Per fines asie: iacet hec sub sydere cancri
 Littozibus cuius saliant densissima cete:
 Que pascit vastum mare rubrum montibus equa
 Tenditur horribilis: quozum per terga per armos
 Spina ferens cladem: fatumqz sub ore feroci:
 Quippe solent pariter nauem sorbere virosqz
 Nam mala tam pelagis qz terra merentibus offert:
 Ulterius pergas si post carmanicla summam
 Ogyris occurrat qua dicitur esse sepulchrum
 Regis erythrei: dederat qui nomine ponto:
 Persicus inde sinus penetratur. z icaron offert
 Insula: que fertur nimium placare dianam.
 Tot sunt ingentes quas cingit tethyos vnda

Infulę: ast alię diuersis partibus orbis.
Disperse plures: fama latuere minores
Auris difficiles nęutis vel portibus aptę
Quarum non facile est mihi promere nomina versu.

St asię fines amborum linea monstrat.
Et formam contra positarum imagine coni.
Paulatim trahitur tamen hec orientis ad oras
Oceanus statuas bacchi qua tangere fertur
Sinibus in dorum postremis gurgite torrens
Qua ganges liquido nylleos irrigat agros
Non tantum ę spacio similis telluris aperte
Scilicet ambabus penetralibus vnus in illis
Funditur oceani sinus: ę determinat ambas.
Ast asię gremio triplex mare confugit ędis
Hircanum pariter persum simul atq; sabęum
hec noton: ad boreos hircanum vergit ad axes:
Surgitis euxini vicinum multa viro:um
Milia: quod circum degunt per littora ponti.
Amborum medius campis discernitur isthmus:
Ast asiam qui mons excelsus diuidit omnem
Incipit a medijs terre pamphylię oris
Et longis sese spacijs producit ad indos:
Nunc obliqua means: nunc recto limite currens
Vertice: quem toruo perhibent cognomine taurum
Cornua nam summus scopulis imitatur acutis:
Multifidusq; suos huc colles spargit ę illuc.
Ex hoc innumeri descendunt fontibus amnes
In partes euri zephyri boreęq; vel austri.
Quis memorare queat fluiuorum nomina cuncta?
Non tamen est vnus montis cognomen vbiq;
Sed varij flexus variantur nomine multo.

Singula sed proprijs sunt nomina nota colonis.
Nunc igitur gentes illum populosaq; tenentis
Qui celebres memorem: sed foelix numen adesto
Ut Teote primi tangunt meotidis undas
Sauromateq; truces gens aspera martis in armis
Sanguis amozonidum fortis: quos protulit olū.
Sauromatis mixte que thermodoonte relicto
Ingentes genuere viros: belloq; potentes
Innumeras habitant qui silvas gurgite vasto:
Inter quas tanais meotidis intima pulsat
Europen fluuio dirimens asiamq; reflexo:
Europen zephiro: asiam sub partibus ortus
Caucasi exit cuius fons montibus altis
Ut iurmare cum vasto scythie per plana refusus.
Nunc tamen imenso torrentem flumine vertit
In glaciem boreas horrendo flamine seuus:
Hec miseros homines: habitant qui finibus illis
Aere damnati tristi: nimioq; rigore:
Quo pereunt pecudes pariter populiq; viroꝝ
Ni propere linquant sua rura furentibus curis
Hi tanain habitant fluuium prope sauromatarum
Cui sunt vicini sindi quoq; cimmeriq;
Post hos cercetij iuxta quos axenus altis
Fluctuat equoribus: necnon oreteq; feroces
Et qui troiane post proelia gentis achei
Ascalpi regis: victricia signa sequentes
Dispulsi ventis istas venerunt sub oras.
Post hos eniochi. genuit quos grecia tellus
Et zygij iuxta viuunt regione sub vna
Intima sed ponti post fines tyndaridarū
Aegypto missi colchi tenere coloni;

Caucasij montis prope collam et caspia ponti
Littora: qua celeres descendunt phasides unde
Lirceosque secant campos: atque equora ponti
Nascitur armenij fluvius qui vertice montis:
Ad cuius partes boreas et solis ad ortus
Euxinum dirimens: et caspia littora late:
Diffusos spatium per longum panditur isthmus:
Quem iuxta terras habitant orientis iberes
Pyrrhenique quondam: celsi qui monte relicto
Huc aduenerunt hyrcanis bella frequentes.
Hic camaritarum gens est charissima baccho:
Fluctibus hanc propter persequitur caspius estus
Undique quem tereti concludit margine tellus
Sed mare non valeat tribus illud mensibus vlla
Scilicet inmensum navis transire profundo
Non tamen exacuit pars vna sub axibus equorum
Qua tractum refuge miscetur tethyos unde.
Multa quidem generat vivis miracula rerum
Sed tamen egregio cristalli pondere gemmant
Atque malos lemures quod pellit munus iaspi
Nocturni manes fugitant: quem membra tuentera
Hoc igitur pelagus: que gentes undique cingunt
Incipiens numerum primis aquilonis ab oris
Que vergunt zephyro: quas caspia littora claudunt
Primi sunt scythique populi saturnia iuxta
Aequora viuentes. hyrcanique ostia ponti
Quos supra gryphes ditissima rura sinaragdo
Qualem non alius terrarum possidet orbis
Atque aurum sibi met defendunt pondere puro
Omnia: sed duri superans audacia lucri
Aduersus volucres heu comoret arma viro:um

Proelia nam faciunt armaspi gryphibus hostes
Hic et cristalli perlucet maxima moles
Hinc vinus sequitur. post fortis caspia proles
Hinc sunt albani bellaces Marte feroci
Unde canes nati superant genus omne ferarum
Magnus alexander missum sibi viderat inde
Victorem barriq; canē. rabidiq; leonis.
Post hos cadusij durissima rura colentes
Et prope sunt mardij: sequiturq; byrcania plebes
Hinc apyri: per quos mardus deuoluitur amnis
Dercebius bibit hunc preter bacrusq; fluentem
Per quos byrcanum currens descendit in equos
Sed bactri medijs habitant telluris in aruis:
Parnassum late prope montem rura tenentes:
Dercebij vero sub caspia littora vergunt.
Post hos massagete: trans flumen araxis ad ortum
Hospitibus seui cunctis belloq; feroces
Non bacchi donum: cereris nec munera norunt:
Sed lac comixtum potant cum sanguine equino
Hos iuxta boream vergit chorasnia proles
Sugdias hanc sequitur rapidus quam diuidit oxus
Eimodum montem: qui linquens caspia rumpit.
Inde sacę nimium certis gens mira sagittis
Flumen iaxartem iuxta: quibus arua coluntur:
Et tochari phruniq; et plurima milia serum
Illis nulla bouum: pecoris nec pascua cure:
Vestibus vtuntur: texunt quas floribus ipsi
Quos tenuat lectos deserti finibus ipsi.
Est alia scythię gens est externa per arua
Quos prope sunt tristes ventis et frigore terre
Nanq; niues semper pulsant has grandine mixte:

Caspus his populis lustratur pontus et oris.
Aspice post colchos nunc: et post phasidis undas
Occasum versus populus in litore ponti
Euxini: damus hos usque ad chalcedonis ora
Bosphorus angustat scopulis que trachius urgens
Byzeres primi quos iuxta terra uechirum.
Macedones post hos pariter: phylireseque sequuntur.
Mossynique domos prebent quis: lignea tecta
Turribus arboris habitantes unde vocantur.
Hinc pecorum est diues nimirum gens tibarenum
Hanc prope sunt chalybes durissima rura colentes
Quos labor exercet seuus ferrique metalla.
Vicinos istis campos terramque parentem
Assyrii complent populi: qua gurgite vasto
Inter amazonidas thermodon martius annis
Armenium linquens montem descendit in equos.
Huc assie quondam deuenit alumna sinope
Ex qua cognomen coeperunt moenia clara:
Illius fluij rigidas prope frigore ripas
Inuenies lapidem cristalli pondere puro
Consimilemque gelu: nec non splendore nitenti
Gemma micans illic perlucet iaspidis albe
Iris continuo liquidis percurrit in equos.
Post halys est fluius boree qui currit in ortus:
Atque carambidis irrumpit prope litora pontum:
Armoniis primas qui montibus accipit undas.
Paphagones post hos: maryandinique sequuntur
Bitynique viri pinguisima rura colentes:
Qua rhebas pulcher gratissima flumina voluit
Rhebas qui rapidi decurrit ad ostia ponti.
Nam prius exposita scythie sunt semina gentis:

Nunc asię regio contingens littoza nobis
Dicatur: partes calidas decurrit ad austri
Atq; bellespontum transit sirieq; recessus
Pascit z arrabiam: que florent vberē terre:
Sunt chalcedonij primi post ostia ponti
Vbi joenia byzantis qui cernunt optima contra
Romanisq; pie regnis dominantia mundo.
Bebrycij post hos: z mysia montibus alta:
Qua cibus egregia decurrens inormurat vnda:
Qua nymphas comitem perhibent rapuisse potētis
Alcide puerum tristissima fata gementis.
Hinc bellespontū pertenditur angulus ingens
Qua breuior phrygię pars est: nam latior intus
Sangarii ripis fluij vicina rapacis:
Tenditur hęc potius titanis pinguis ad ortus:
Altera ad occasus alte sub montibus idē
Altera que cecidit p̄claro nomine terra:
Ad xanthi liquidas necnon simeontis ad vndas:
Post hęc colie tellus p̄tenditur orę
Fluctibus egę primis que tunditur alti.
Inde tenet terras pelagus prope sanguis ionum:
Per quas meander pinguis descendit in equos
Inter miletum currens: latamq; prienem.
Ad latus istorum boreum sunt moenia clara
Urbs ephesus: claudit quam grato littoze pontus:
Post has meonie tellus: que vergit ad ortus:
Et molli colles: fluius quibus aurifer exit
Pactolus: cuius prope ripa tempore verno
Si sedetas: dulci capiaris pectora cantu
Lygnorum: pascunt quos herbe flumine circum:
Nam florent asię per campos plurima prata:

Sed magis ad fluvium meandri gurgite mitti:
Quem iuxta volvens se: murmurat vnda caystri:
Post hos sunt lycij: quos xantus dividit annis:
Ad mare vergentes qui tauri cornua cernunt:
Usq; ad pampbylios perhibent que nomine craggi:
Illic aspicias aspendum: moenia cuius
Eurimedon annis radit vicina profundo.
Continuoq; iacent alie pampbilidis vrbes
Lorycus parceq; calens: et celsa phaelis.
Hos supra medijs habitant telluris in arvis:
Ad partes ortus: gens dura lycaonis armis.
Post hos pisidum pinguis rura coluntur
Termesus: lybre necnon clarissima sege
Gentis amiclee pulcherrima moenia quondam
Hinc sinus est longus cilicum: qui vergit ad ortus
Euxini penetrans vicinas equoris oras.
Hunc asie perhibent angustiis partibus esse:
Cui tamen immenso fluvij se gurgite miscent
Per longum pyramus spacium pynarusq; voluti
Flexilis et cydnus dirimit que flumine torson:
Hinc asie cilicum sunt celsis moenibus vrbes
Lyrnessos malosq; simul vicina profundo
Atq; soli medio terrarum sine locati
Comagena dehinc regio: irieq; sequuntur
Urbes dispositę per longi littora flexus.
Nam casij montis: qua prominet ora per equos
Vergit in occasus diffusis tractibus vnda.
Nunc aliquas asie partes tibi carmine pandam
Quadrati lateris qua clauditur vndiq; forma
Et spacijs campos longis protendit in ortum
Scis etenim memorasse tibi: q; collibus altis:

Per totam medijs mons ingens tenditur actu:
Quod fines asie nigros producit ad indos
Hoc esto laterum boreum tibi: nilus ad oras
Hesperies finit: sed terhys solis ab ortu
Indica concludit: rubrum mare terminat austrum.
Aspice nunc igitur dum finem versibus ortus
Peruenio retegens tibi veris omnia rebus.
Incipiens syrie terris: qua parte reliqui
Que pelagus supra sub solem vergit ad austros
Urbibus et multis habitatur nomine prisco.
Que caua vulgatur: mediam quia collibus altis
Ast humilem libanus claudit protentus in ortum:
Occasumque petens casius. multisque virosum
Incolitur populis locupletibus alma diremptis
Nanque alij medijs habitant telluris in aruis:
hosque syros proprie perhibent: sed littora iuxta
Phoenices viuunt veteri cognomine dicti:
Quos misit quondam mare rubrum laudibus auctos
Ebaldeo nimum decoratam sanguine gentem:
Archanisque dei celebratam legibus vnam:
Quod pelagus primi tentantes nauibus altis
Disiunctas gentes docuerunt iungere mercem
Et primi stellis numeros nomenque dedere:
Atque oculis mirum voces sentire figuris.
Hi muros iopes: gazam quoque elaida complent.
Antiquamque tyrum: deryti et moenia grate:
Vicinamque mari byblim: sydonamque pulchram
Quam iuxta liquido bostrenus gurgite currit:
Et pinguem tripolim: necnon arthosida sacram
Laodicem pariter. positam prope littus amoenum
Et posidi turres: et daphnes optima tempe

Terrarum mediis apameę moenia clare
Ad cuius partes eoas orontes.
Antiochi medius dirimit qui gurgite regna:
hec omnis pinguis tellus est vberem leta:
Arboribus pariter. pecoriq; & comoda viti:
Ad cuius fines veniens: quos terminat auster:
Arrabij ternes extremi littora ponti.
Qui syriam medius disternat arrabiamq;
Et tangit vergens orientem versus elanos.
Diues arabs post quos latissima possidet arua
Que protenta diu cinguntur ab equore perso
Atrabioq; ferit zephyrus quod flamine seuo
Persica nam flatus eoi littora turbant
Ora: sed hec austro tendit subiecta per ortus
Fluctibus oceani pulsatur & vndiq; rubri.
Hanc quoq; describam tenui ratione recensens:
Pascere nam populos foelices diuite terra
Floribus & varijs miracula prebet odoris.
Nanq; thyo smyrnaq; viget cum thuris odore
Et casia. necnon & canne dulcis odore
Cinnama preterea iocunde naribus aure
Fertilis hec generat tellus. auriq; metalla
Vestibus auratis quare gens vititur illa.
His pueros seruans molochites splendet arenis
Andromadaq; lapis copescens pectoris iras,
Sed libani montis sunt post declivia primi
Foelices opibus nabatei nomine dicti.
Chablasii post hos atq; aggeres. inde propinquant
Chatramis atq; face: contra sunt perfidis equos
Vineiq; maris prope rubri littora viuunt
Atq; sabe post hos: necnon habitant detabeni

Arrabię populi celebres hi nomine claro.
Sunt tamen & plures alij: nam maxima tellus:
Trans istam zephiri sub partes degit erembun.
Speluncis genus infoelix & rebus egenis
Qui solis radijs nigrescunt corpus adusti
Dispersiq; dolent lustrantes more ferarū
Non arabis similes opulentis scilicet equa
Omnibus esse potest nunq; fortuna bonorū.
Post libani montis populi sunt solis ad ortus
Alterius syrię. que tendit ad vsq; sinopen
Lappadoces medijs habitant in finibus huius
Terminus assyrios. sed claudit ponticus ille
Ibermodon: pelagi qua pulsat gurgite fluctus:
Luius ab eoo decurrit lignite vastis
Viribus euphrates descendens montibus aspris
Armenię longusq; noton pertendit & inde
Ad solem flexus babylonis diuidit urbem:
Littora deinde ruens perumpit perfidis vnde
Extrema fluij sub parte terredona radens
Huius ad aurozā ripis deuoluitur altis
Tigris. aqua superant quem flumina nulla rapaci
Sed tantum superat: quantum vix septimus ortus
Conficiat pedibus spacij properantibus ire.
Atq; lacu medius thonites intrat & exit
Nec violatur aqua: quāuis penetrabilis illa
Ocior atq; vadis emergens cedit amaris:
hoc tamen omne solum fluius quod cingit vterq;
Indigne populi pro re dixere medānem:
Quod medias amnes has terras flumine cingunt
Agricolis pariter pastoribus atq; feracem
Ubere nam leto florenti semina cuncta;

Herbarumq; toris et gramina leta virefcunt:
Ut varijs rami complentur fructibus alti:
Sens quoq; p̄fulget claris in laudibus illa:
Nam peperit multos celsa virtute potentes
Atq; adeo similes: licet vt mortalibus esse
Armenij iuxta quā sunt aquilonis ad axes
Lōminus et fortes: quos sentit mars matieni
Quos prope concludunt euphraten collibus altis
Vt Jontes diuitijs pariter belloq; potentes:
Ad partes austri babilon: quam moenibus olūm
Vt Jirandis posuit firmisq; semiramis vrbem
Luius in arce domū splendentē fecerat auro:
Quam simul argentū varie decorauit eburq;
Hoc quoq; p̄ ingue solum palmarū diuite silua.
Quod fert berylli munus p̄ciosius auro:
Berylli lapidem liquidum: glauciq; coloris.
P̄r loca quę tendunt asiane ad moenia petre.
At supra babilona vides et flamina vasta
Lissos messabiasq; chalonitasq; feroces.
Armenios montes si linquens ibis ad ortus
Vt Jedica noscetur tibi tellus: cuius ad axes
Seri sunt mardiq; viri simul atrapateni
Ad noton inde habitant medorum rura tenentes.
Vt Jedea hinc fugiens dederat cognomina terre
hinc medij varios vsus nouere veneni:
Quorum per multas spacium diffunditur oras.
hec generat narcissiten oriente sub ipso
Qui lapis est fuscus: cōplent hanc vndiq; silue
Inter quas homines pecuaria ditia pascunt.
Caspadas tangunt portas: qui solis ab ortu
Kupibus hec celsis asie sunt claustra potentis:

Qua via sub boream duplex: se scindit: et austrum:
hec regio persas byrcanos ducit: at illa:
Sub colles imos habitant: post caspia claustra
Marta gens parthi: telis arcuq; potentes:
Viuere qui spolijs gaudent: rapruq; nefando:
Qua propter bellis homines vexantur in orbe:
Atq; optata perit multo pax sanguine mundi.
Post hos est persis circumdata montibus altis
Assiduis florens regnis: et diuite censu
Ex quo perdomuit sydorum moenia sardis
Lingitur excelsis hec vndiq; collibus omnis
Adurgens austros post caspia claustra petensq;
Quod proprio pelagus celebrat cognomine latum
Atq; tripartitis habitatur finibus illa.
Nanq; colunt alij rigide sub partibus arcti
Terras quas medij nemorosiss montibus vmbriant:
Ast alij medie viuunt regionis in aruis
Littora postremi tangunt australia perse
Prima parte sabę medijq; pasargada: post hunc
Tasorum telis habitat gens fortis et arcu.
Quinq; tenent populi diuisos persidis agros:
Annibus hec multis recreatur et vberis pingui
hinc choros immensus profunditur. inde choaspes
Fonte cadens indo: qui stringit gurgite fusa
In cuius ripis preclarus fulget achates
Pondere consimilis voluit quos vnda cylindris
Fertilis hec tellus foecundis pascitur auris
Nam ventis semper florescunt rura secundis:
hec eadem gemmis nimium decoratur honestis
Quarum quis varias vires: quis nomina dicat?
Te colythum memorem iusto cognomine dictum

Qui lapides renum tritus potusq; resoluit:
Vluritenenq; bonum nardi cum reddat odorem
Hic est actites sonitum cui spiritus addit
Archanum crepitans pregnantibus utilis esse.
Necnon pyrites: digito qui strictus adurit
Gemmasq; que radios emittit candida solis
Atq; selenites lunaris imagine lucis:
Quod decus et minuit proprii splendoris et auget.
Respice nunc reliquas asie sub firmibus oras.
Persidis ad pontum carmani solis ab ortu
Littora pars habitant: medie pars limina terre:
Ledrosi post hos tendunt orientis ad ignem
Oceanum iuxta radios propioribus usq;
Est scythie tellus australis flumen ad indum:
Qui ponto rapidus rubro contrarius exit.
Surgite nam celeri rectus decurrit ad austrum:
Caucasus oriens primum de montibus altis.
Diuidua cuius patalane cingitur vnda
Separat innumeras et vasto gurgite gentes:
Ad partes rapidi qua vergunt lumina solis
Ortas aribasq; simul liniq; arachoras
Utentes leuis: et satraidarum simul omnes
Pampanij montis sub celsa rupe arienos
Nomine communi: qui terras vberem nullo
Florentes habitant: squallent nam sentibus aspris
Loralij lapidem: qui rubrum littoze carpunt.
Saphirijq; decus nigri flauijq; coloris
Saxorum cedunt venis ac merce beati
In quorum terras hinc tethyios equora claudunt
Quas primo titan ascendens lumine cernit
Unde color populis niger est flagrantibus ortus

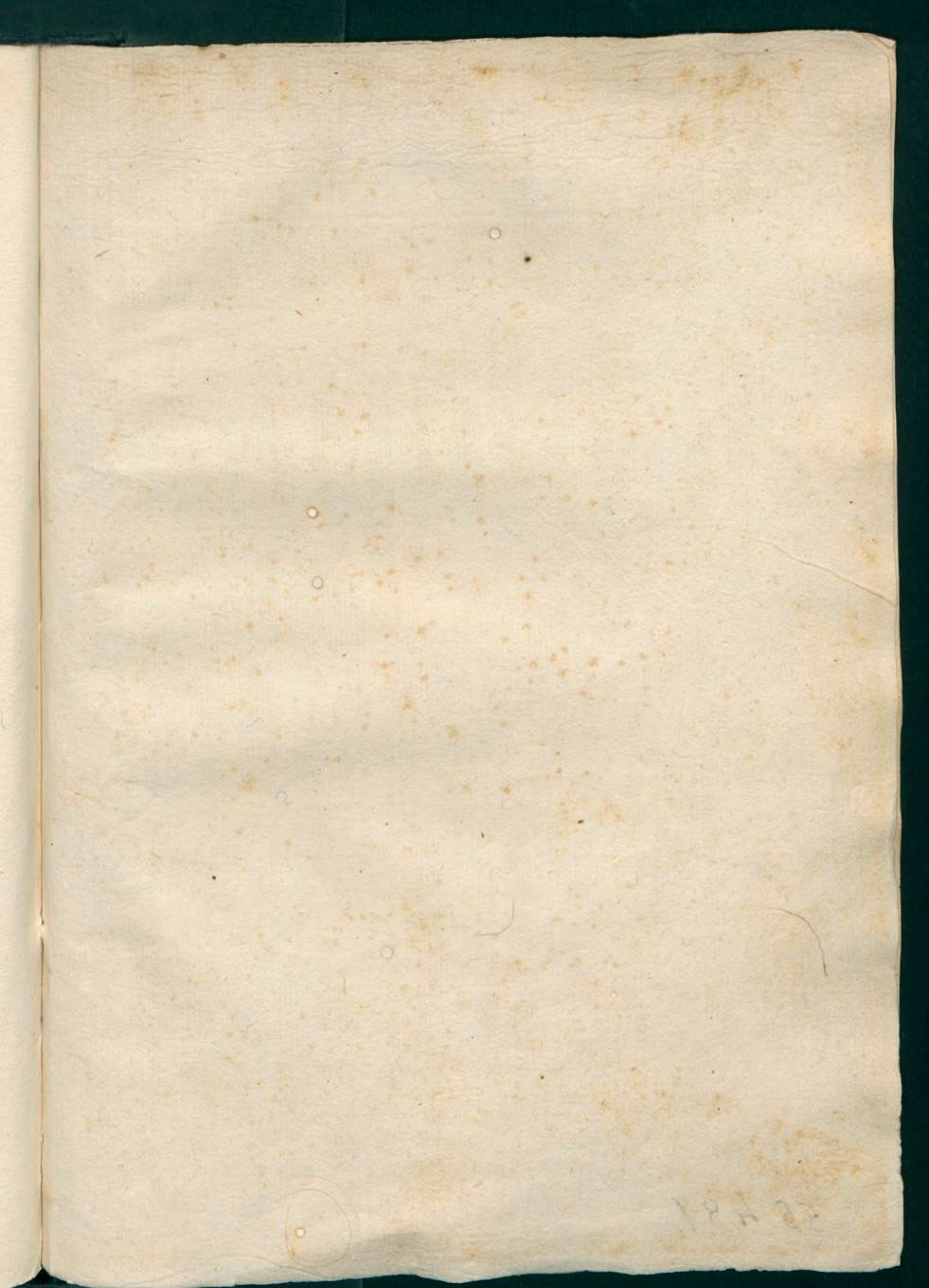
Atq; gerunt similis hyacinto fronte capillos.
Effodiunt alij terras: auriq; metallum.
Ast alij texunt tenuissima tegmina lini.
Vel dentes stringunt elephantis ab ore reuulsos:
Scrutantur ripis alij torrentibus imbu:
Berylli gemmas glauci: nitidumq; adamantas:
Atq; aura viridi legitur: que splendet iaspis:
Loralijq; decus liquidi: gratiq; topazi
Purpureoq; amethystos inest suffusa colore:
Diuitias magnas sic tellus illa ministrat:
Assiduis rigant hanc totam fontibus amnes
Arboribusq; viget varijs milioq; sequenti:
Et precio rubre perfloret arundinis illa.
Hinc alij superant proceris corpore tantum
Insiliant equitum faciles vt more elephantis:
Ast alij viuunt sapienti pectore nudi
Luminibusq; vident rectis mirabile solem
Et radios oculis z sacra mente retractant
Signaq; concipiunt arcana luce futuri:
Ipsitacus hic viridis decoratus torque rubenti
Nascitur: humane simulat qui verbera lingue.
Nunc age te fluuios montes formaq; docebo:
Ipsius terre populos gentesq; beatas
Marginibus ternis tellus hec clauditur omnis
Obliquatq; latus per cunctas linea partes.
Hesperios fines immanis terminat indus:
Ad notios pelagus concludit gurgite rubrum:
Sed gentes ortus z caucasus excipit arcum.
hanc homines habitant multi ditescq; colendam
Nominibus varijs discreti: z finibus amplis:
Dardanij ripas contingunt fluminis indi

hic vbi precipitem scopuli fundunt acies
huncq; capax classis venientem voluit hydaspes
Tertius hos sequitur splendenti gurgite cophes:
Toxilus inter quos habitat cum gente fabarum.
hinc scodri post hos sunt: peucaneiq; feroces.
Sangarideq; truces: auri qua pondus onustum
Deuoluens: hypanisq; trahit: rapidusq; megarus
Quos capit emodo missos gangetica monte
Tellus porrigitur que ad terre colidis austros
Oceanum tangens pelagus sub collibus altis
Quos volucres metuunt celeri contingere penna
Unde locis graij posuerunt nomen aornin
hic via que celebrat nomen dionysia bacchi
Lui statuas dederat victoria finibus illis
hic tylos est superans vaste miracula terre
Insula: namq; viret cunctis in partibus anni
Nec folijs nudat ramos autumnus in illa.
Assidueq; tenet flores genus arboris omne:
hic adamas fulget lymphantia pectora sanans.
Et prohibens miseris occulti damna veneni:
Quem minime valeat ferrum superare nec ignis:
Frangitur hircino maceratus sanguine tantum
Sed tepido: fractis multis incudibus ante:
Ad motum retrahi defendens robore miro
hic lignis lucem simulat splendore lucerne
hinc meruit nomen preclaro nomine dignum
Tot sunt per terras vulgate nomine gentes:
Nam reliquas que mens valeat mortalis in orbem
Dispersas: numerare tibi sine numine magno?
Quod bene disposuit terras: pontiq; profundum:
Sideribus varijs decorans celestia templa:

Et multis recreans: varijsqz coloribus arua
 Vn Juncera per populos tribuens diuersa virozum.
 Sed nos terrarum tractus gaudere per enum:
 Et quecunqz mari circumdatur insula vasto:
 Oceanusqz simul: necnon penetrabilis vnda:
 Quam gremio tellus sinuoso suscipit alma:
 Et fluij montesqz lacus: quos continet orbis:
 Nam pelagi partes percurri carmine vastas:
 Et terre pariter regiones finibus amplis:
 Omnipotens pro quo genitor mibi premia donct.

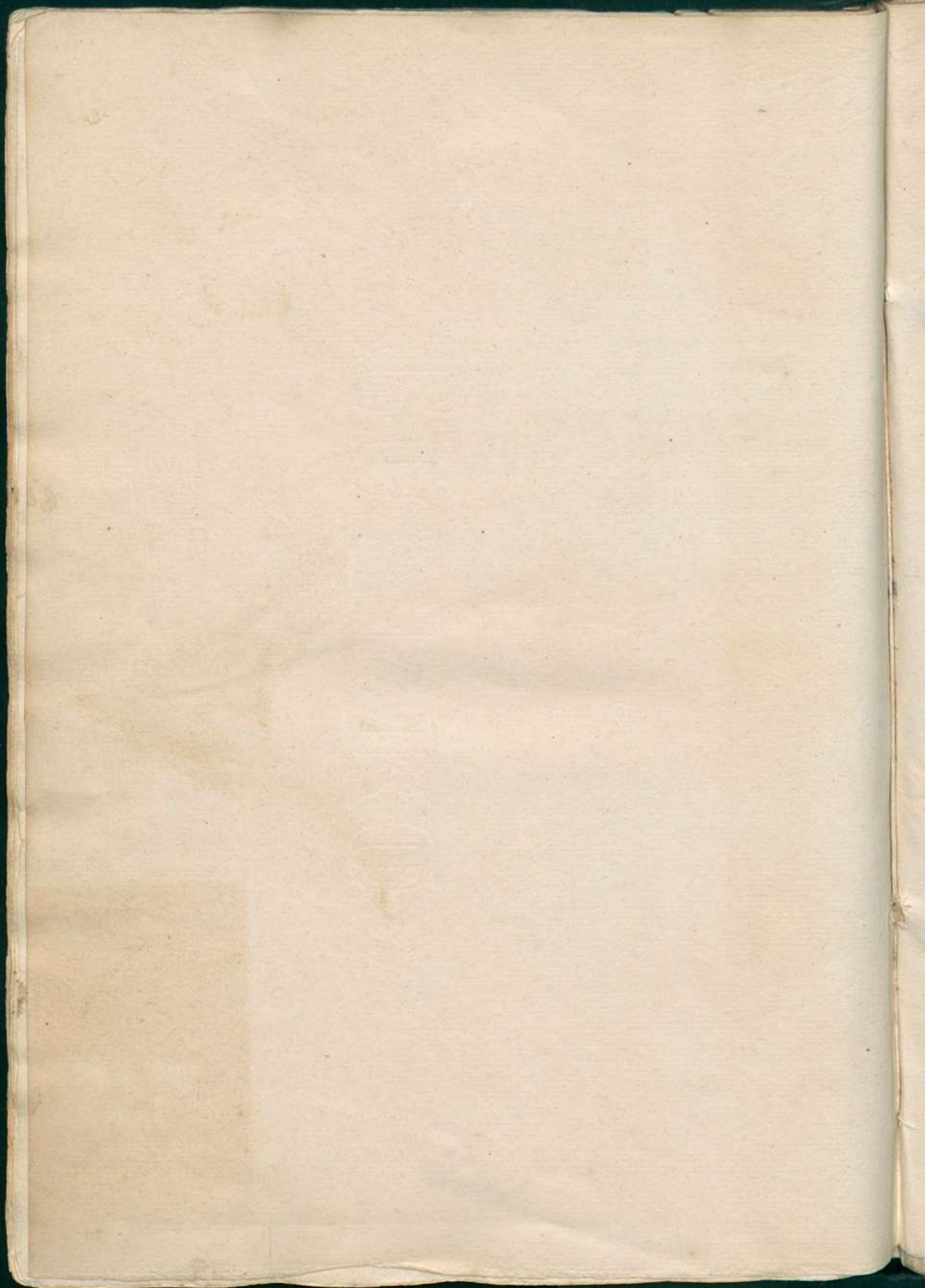
Pomponij melle vna cu prisciani ex dionysio de or/
 bis situ interpretatione finit. Erhardus ratdolt Au/
 gustesis impressit Venetijs. 15. Calen. Augusti An/
 no salutis nostre. 1482. Laus deo.

55489

THE
AMERICAN
LIBRARY

70

INSTITUT
D'ESTUDIS CATALANS
BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Núm 55.489
Armari Juc. 22
Prestatge

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001783900

